Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πρώτο τμήμα)

της 5ης Σεπτεμβρίου 2019 *

«Αίτηση αναιρέσεως – Αγωγή αποζημιώσεως – Άρθρο 340, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ – Υπερβολική διάρκεια της διαδικασίας στο πλαίσιο υποθέσεως ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης – Αποκατάσταση της ζημίας που φέρεται να υπέστη η ενάγουσα – Μη εφαρμογή της έννοιας της "ενιαίας επιχειρήσεως" – Υλικές ζημίες – Έξοδα τραπεζικής εγγυήσεως – Αιτιώδης συνάφεια – Διαφυγόν κέρδος – Μη υλική ζημία – Ευθύνη της Ευρωπαϊκής Ένωσης για ζημίες που προκλήθηκαν από παραβιάσεις του δικαίου της Ένωσης με απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου – Δεν στοιχειοθετείται ευθύνη»

Στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις C-447/17 P και C-479/17 P,

με αντικείμενο δύο αιτήσεις αναιρέσεως δυνάμει του άρθρου 56 του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης που ασκήθηκαν, αντίστοιχα, στις 25 Ιουλίου 2017 και στις 8 Αυγούστου 2017,

Ευρωπαϊκή Ένωση, εκπροσωπούμενη από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκπροσωπούμενο αρχικώς από τον J. Inghelram και την K. Sawyer, στη συνέχεια από τον J. Inghelram,

αναιρεσείουσα,

όπου οι λοιποί διάδικοι είναι:

η **Guardian Europe Sàrl**, με έδρα το Bertrange (Λουξεμβούργο), εκπροσωπούμενη από τους C. O'Daly, solicitor, και F. Louis, avocat,

ενάγουσα πρωτοδίκως,

η **Ευρωπαϊκή Ένωση**, εκπροσωπούμενη από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τους N. Khan, A. Dawes και C. Urraca Caviedes,

εναγομένη πρωτοδίκως (C-447/17 P),

και

Guardian Europe Sàrl, με έδρα το Bertrange, εκπροσωπούμενη από τους C. O'Daly, solicitor, και F. Louis, avocat,

αναιρεσείουσα,

όπου οι λοιποί διάδικοι είναι:

η **Ευρωπαϊκή Ένωση**, εκπροσωπούμενη από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκπροσωπούμενο αρχικώς από τον J. Inghelram και την K. Sawyer, στη συνέχεια από τον J. Inghelram,

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

η **Ευρωπαϊκή Ένωση**, εκπροσωπούμενη από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τους N. Khan, A. Dawes και C. Urraca Caviedes,

εναγόμενες πρωτοδίκως (C-479/17 P),

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους R. Silva de Lapuerta (εισηγήτρια), Αντιπρόεδρο του Δικαστηρίου, προεδρεύουσα του πρώτου τμήματος, J. -C. Bonichot, E. Regan, C. G. Fernlund και S. Rodin, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: Y. Bot

γραμματέας: A. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 16ης Μαΐου 2019,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με τις αντίστοιχες αιτήσεις τους αναιρέσεως, αφενός, η Ευρωπαϊκή Ένωση, εκπροσωπούμενη από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (C-447/17 P) και, αφετέρου, η Guardian Europe Sàrl (C-479/17 P), ζητούν τη μερική αναίρεση της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 7ης Ιουνίου 2017, Guardian Europe κατά Ευρωπαϊκής Ένωσης (T-673/15, στο εξής: αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, EU:T:2017:377), με την οποία το Γενικό Δικαστήριο, αφενός, υποχρέωσε την Ευρωπαϊκή Ένωση, εκπροσωπούμενη από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να καταβάλει αποζημίωση ύψους 654 523,43 ευρώ στην Guardian Europe προς αποκατάσταση της υλικής ζημίας που υπέστη λόγω της υπερβάσεως της εύλογης διάρκειας της δίκης στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 27ης Σεπτεμβρίου 2012, Guardian Industries και Guardian Europe κατά Επιτροπής (T-82/08, EU:T:2012:494) (στο εξής: υπόθεση T-82/08), και, αφετέρου, απέρριψε την αγωγή κατά τα λοιπά.

Το νομικό πλαίσιο

Ο Οργανισμός του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης

2 Το άρθρο 56 του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης προβλέπει τα εξής:

«Κατά των οριστικών αποφάσεων του Γενικού Δικαστηρίου, καθώς και κατά των αποφάσεων που επιλύουν εν μέρει τη διαφορά ως προς την ουσία ή επιλύουν δικονομικό ζήτημα που αφορά ένσταση αναρμοδιότητας ή απαραδέκτου, μπορεί να ασκηθεί αναίρεση ενώπιον του Δικαστηρίου, σε δύο μήνες από της κοινοποιήσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως.

Η αναίρεση αυτή μπορεί να ασκηθεί από τον εν όλω ή εν μέρει ηττηθέντα διάδικο […]».

Ο Κανονισμός Διαδικασίας του Δικαστηρίου

3 Κατά το άρθρο 174 του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, «[μ]ε το υπόμνημα επί της αιτήσεως αναιρέσεως ζητείται να γίνει δεκτή ή να απορριφθεί ολικώς ή μερικώς η αίτηση αναιρέσεως».

4 Το άρθρο 176 του Κανονισμού Διαδικασίας έχει ως ακολούθως:

«1. Οι διάδικοι που αναφέρονται στο άρθρο 172 του παρόντος κανονισμού μπορούν να ασκήσουν ανταναίρεση εντός της ίδιας προθεσμίας με αυτή που προβλέπεται για την υποβολή του υπομνήματος επί της αιτήσεως αναιρέσεως.

2. Η ανταναίρεση ασκείται με χωριστό δικόγραφο, το οποίο διαφέρει από το υπόμνημα επί της αιτήσεως αναιρέσεως.»

5 Το άρθρο 178 του Κανονισμού Διαδικασίας ορίζει τα εξής:

«1. Τα αιτήματα της ανταναιρέσεως έχουν ως αντικείμενο την ολική ή μερική αναίρεση της αποφάσεως ή διατάξεως του Γενικού Δικαστηρίου.

2. Μπορούν επίσης να έχουν ως αντικείμενο την αναίρεση ρητής ή σιωπηρής αποφάνσεως περί του παραδεκτού της ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου προσφυγής.

[…]»

Το ιστορικό της διαφοράς

6 Με δικόγραφο που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 12 Φεβρουαρίου 2008, η Guardian Industries Corp. και η Guardian Europe άσκησαν προσφυγή κατά της αποφάσεως C(2007) 5791 τελικό της Επιτροπής, της 28ης Νοεμβρίου 2007, σχετικά με διαδικασία βάσει του άρθρου [101 ΣΛΕΕ] και του άρθρου 53 της Συμφωνίας ΕΟΧ (υπόθεση COMP/39165 – Επίπεδο γυαλί) (στο εξής: επίδικη απόφαση). Με το δικόγραφο της προσφυγής τους, οι εταιρίες αυτές ζητούσαν, κατ’ ουσίαν, από το Γενικό Δικαστήριο να ακυρώσει εν μέρει την ως άνω απόφαση στον βαθμό που τις αφορούσε και να μειώσει το ύψος του προστίμου που τους είχε επιβληθεί με αυτήν.

7 Με την απόφαση της 27ης Σεπτεμβρίου 2012, Guardian Industries και Guardian Europe κατά Επιτροπής (T-82/08, EU:T:2012:494), το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε την προσφυγή.

8 Με δικόγραφο που κατέθεσαν στις 10 Δεκεμβρίου 2012, η Guardian Industries και η Guardian Europe άσκησαν αναίρεση κατά της αποφάσεως της 27ης Σεπτεμβρίου 2012, Guardian Industries και Guardian Europe κατά Επιτροπής (T-82/08, EU:T:2012:494).

9 Με την απόφαση της 12ης Νοεμβρίου 2014, Guardian Industries και Guardian Europe κατά Επιτροπής (C-580/12 P, EU:C:2014:2363), το Δικαστήριο, πρώτον, αναίρεσε την απόφαση της 27ης Σεπτεμβρίου 2012, Guardian Industries και Guardian Europe κατά Επιτροπής (T-82/08, EU:T:2012:494), στο μέτρο που η απόφαση αυτή είχε απορρίψει τον λόγο ακυρώσεως που στηριζόταν σε παραβίαση της αρχής της απαγορεύσεως των διακρίσεων ως προς τον υπολογισμό του ύψους του προστίμου που είχε επιβληθεί αλληλεγγύως στην Guardian Industries και στην Guardian Europe και είχε καταδικάσει τις εταιρίες αυτές στα δικαστικά έξοδα. Δεύτερον, το Δικαστήριο ακύρωσε το άρθρο 2 της επίδικης αποφάσεως, στο μέτρο που το εν λόγω άρθρο 2 καθόριζε το ύψος του προστίμου που είχε επιβληθεί αλληλεγγύως στην Guardian Industries και στην Guardian Europe σε 148 000 000 ευρώ. Τρίτον, το Δικαστήριο καθόρισε σε 103 600 000 ευρώ το ύψος του βαρύνοντος αλληλεγγύως την Guardian

Industries και την Guardian Europe προστίμου λόγω της παραβάσεως που είχε διαπιστωθεί με το άρθρο 1 της επίδικης αποφάσεως. Τέταρτον, το Δικαστήριο απέρριψε την αίτηση αναιρέσεως κατά τα λοιπά. Πέμπτον, το Δικαστήριο κατένειμε τα δικαστικά έξοδα μεταξύ των διαδίκων.

Η διαδικασία ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου και η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση

10 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 19 Νοεμβρίου 2015, η Guardian Europe άσκησε αγωγή βάσει του άρθρου 268 ΣΛΕΕ και του άρθρου 340, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ κατά της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκπροσωπούμενης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με αίτημα την αποκατάσταση της ζημίας που θεωρούσε ότι υπέστη λόγω, αφενός, υπερβολικής διάρκειας της ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου διαδικασίας στο πλαίσιο της υποθέσεως T-82/08 και, αφετέρου, παραβιάσεως της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως με την επίδικη απόφαση και με την απόφαση της 27ης Σεπτεμβρίου 2012, Guardian Industries και Guardian Europe κατά Επιτροπής (T-82/08, EU:T:2012:494).

11 Με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, το Γενικό Δικαστήριο αποφάσισε τα εξής:

«1) Υποχρεώνει την Ευρωπαϊκή Ένωση, εκπροσωπούμενη από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να καταβάλει αποζημίωση 654 523,43 ευρώ στην Guardian Europe […] προς αποκατάσταση της υλικής ζημίας την οποία υπέστη η εταιρία αυτή λόγω της υπερβάσεως της εύλογης διάρκειας της δίκης στην [υπόθεση T-82/08]. Το ποσό της αποζημιώσεως θα προσαυξηθεί με αντισταθμιστικούς τόκους, υπολογιζόμενους με αφετηρία την 27η Ιουλίου 2010 και μέχρι τη δημοσίευση της παρούσας αποφάσεως, βάσει του ετήσιου ποσοστού πληθωρισμού που έχει διαπιστώσει για το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα η Eurostat (Στατιστική Υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης) στο κράτος μέλος στο οποίο είναι εγκατεστημένη η εν λόγω εταιρία.

2) Το ποσό της αποζημιώσεως που καθορίζεται στο σημείο 1 ανωτέρω προσαυξάνεται με τόκους υπερημερίας, υπολογιζόμενους με αφετηρία τη δημοσίευση της παρούσας αποφάσεως και μέχρι πλήρους και ολοσχερούς εξοφλήσεως, βάσει του επιτοκίου που εφαρμόζει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) για τις κύριες πράξεις της αναχρηματοδοτήσεως, προσαυξημένου κατά δύο ποσοστιαίες μονάδες.

3) Απορρίπτει την αγωγή κατά τα λοιπά.

4) Καταδικάζει την Guardian Europe στα δικαστικά έξοδα στα οποία υποβλήθηκε η Ευρωπαϊκή Ένωση, εκπροσωπούμενη από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

5) Η Guardian Europe, αφενός, και η [Ευρωπαϊκή] Ένωση, εκπροσωπούμενη από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αφετέρου, φέρουν τα δικαστικά τους έξοδα.»

Αιτήματα των διαδίκων

12 Με την αίτησή της αναιρέσεως στην υπόθεση C-447/17 P, η Ευρωπαϊκή Ένωση, εκπροσωπούμενη από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ζητεί από το Δικαστήριο:

– να αναιρέσει το σημείο 1 του διατακτικού της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως·

– να απορρίψει ως αβάσιμο το υποβληθέν πρωτοδίκως αίτημα της Guardian Europe να της επιδικασθεί αποζημίωση ύψους 936 000 ευρώ, για έξοδα τραπεζικής εγγυήσεως, προς αποκατάσταση της ζημίας που φέρεται να υπέστη λόγω της υπερβάσεως της εύλογης διάρκειας της δίκης στην υπόθεση T-82/08 ή, όλως επικουρικώς, να περιορισθεί η εν λόγω αποζημίωση σε

299 251,64 ευρώ, πλέον αντισταθμιστικών τόκων υπολογιζόμενων λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι το ποσό αυτό συντίθεται από διάφορα επιμέρους ποσά τα οποία κατέστησαν ληξιπρόθεσμα σε διαφορετικά χρονικά σημεία και

– να καταδικάσει την Guardian Europe στα δικαστικά έξοδα.

13 Η Guardian Europe ζητεί από το Δικαστήριο:

– να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως και

– να καταδικάσει την αναιρεσείουσα στα δικαστικά έξοδα.

14 Η Ευρωπαϊκή Ένωση, εκπροσωπούμενη από την Επιτροπή, ζητεί από το Δικαστήριο:

– να δεχθεί την αίτηση αναιρέσεως στο σύνολό της και

– να καταδικάσει την Guardian Europe στα δικαστικά έξοδα.

15 Με την αίτησή της αναιρέσεως στην υπόθεση C-479/17 P, η Guardian Europe ζητεί από το Δικαστήριο:

– να αναιρέσει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση κατά το μέρος που στο σημείο 3 του διατακτικού της απέρριψε εν μέρει το αίτημα αποζημιώσεως της Guardian Europe βάσει του άρθρου 268 ΣΛΕΕ και του άρθρου 340, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ·

– να υποχρεώσει την Ευρωπαϊκή Ένωση, εκπροσωπούμενη από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να της καταβάλει, προς αποκατάσταση της ζημίας που υπέστη λόγω της μη τηρήσεως, από το Γενικό Δικαστήριο, των επιταγών περί εύλογης διάρκειας της δίκης, τα ακόλουθα ποσά πλέον, αφενός, αντισταθμιστικών τόκων υπολογιζόμενων με αφετηρία την 27η Ιουλίου 2010 και μέχρι την ημερομηνία εκδόσεως της αποφάσεως επί της αιτήσεως αναιρέσεως, βάσει του ετήσιου ποσοστού πληθωρισμού που έχει διαπιστώσει, για τη συγκεκριμένη περίοδο, η Eurostat στο κράτος μέλος στο οποίο είναι εγκατεστημένη η Guardian Europe, και, αφετέρου, τόκων υπερημερίας υπολογιζόμενων με αφετηρία την ημερομηνία εκδόσεως της αποφάσεως επί της υπό κρίση αιτήσεως αναιρέσεως, βάσει του επιτοκίου που καθορίζει η ΕΚΤ για τις πράξεις κύριας αναχρηματοδοτήσεως, προσαυξημένου κατά δύο ποσοστιαίες μονάδες:

  – 1 388 000 ευρώ για απώλεια ευκαιριών ή διαφυγόν κέρδος·

  – 143 675,78 ευρώ για έξοδα τραπεζικής εγγυήσεως·

  – ένα ποσό, για την αποκατάσταση της μη υλικής ζημίας, καθοριζόμενο με τη μορφή ενδεδειγμένου ποσοστού του προστίμου που επιβλήθηκε στην Guardian Europe με την επίδικη απόφαση·

– να υποχρεώσει την Ευρωπαϊκή Ένωση, εκπροσωπούμενη από την Επιτροπή και από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να της καταβάλει, προς αποκατάσταση της ζημίας που υπέστη λόγω παραβιάσεως, εκ μέρους της Επιτροπής και του Γενικού Δικαστηρίου, της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως, τα ακόλουθα ποσά πλέον, αφενός, αντισταθμιστικών τόκων υπολογιζόμενων με αφετηρία την 19η Νοεμβρίου 2010 μέχρι την ημερομηνία εκδόσεως της αποφάσεως επί της υπό κρίση αιτήσεως αναιρέσεως, βάσει του ετήσιου ποσοστού πληθωρισμού που έχει διαπιστώσει, για τη συγκεκριμένη περίοδο, η Eurostat στο κράτος μέλος στο οποίο είναι εγκατεστημένη η Guardian

Europe, και, αφετέρου, τόκων υπερημερίας υπολογιζόμενων με αφετηρία την ημερομηνία εκδόσεως της αποφάσεως επί της υπό κρίση αιτήσεως αναιρέσεως, βάσει του επιτοκίου που καθορίζει η ΕΚΤ για τις πράξεις κύριας αναχρηματοδοτήσεως, προσαυξημένου κατά δύο ποσοστιαίες μονάδες:

– 7 712 000 ευρώ για απώλεια ευκαιριών ή διαφυγόν κέρδος·

– ένα ποσό, για την αποκατάσταση της μη υλικής ζημίας, καθοριζόμενο με τη μορφή ενδεδειγμένου ποσοστού του προστίμου που επιβλήθηκε στην Guardian Europe με την επίδικη απόφαση.

– επικουρικώς, να αναπέμψει την υπόθεση ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, και

– να καταδικάσει την Ευρωπαϊκή Ένωση, εκπροσωπούμενη από την Επιτροπή και από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στα δικαστικά έξοδα.

16 Η Ευρωπαϊκή Ένωση, εκπροσωπούμενη από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ζητεί από το Δικαστήριο:

– να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως και

– να καταδικάσει την Guardian Europe στα δικαστικά έξοδα.

17 Η Ευρωπαϊκή Ένωση, εκπροσωπούμενη από την Επιτροπή, ζητεί από το Δικαστήριο:

– να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως στο μέτρο που αυτή στρέφεται κατά της Επιτροπής, και

– να καταδικάσει την Guardian Europe στα δικαστικά έξοδά της καθώς και στα έξοδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκπροσωπούμενης από την Επιτροπή.

18 Με την ανταναίρεσή της στην υπόθεση C-479/17 P, η Ευρωπαϊκή Ένωση, εκπροσωπούμενη από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ζητεί από το Δικαστήριο:

– να αναιρέσει την κρίση περί απορρίψεως της ενστάσεως απαραδέκτου του αιτήματος αποζημιώσεως για το διαφυγόν κέρδος·

– να κρίνει απαράδεκτο το αίτημα αποζημιώσεως της Guardian Europe για το διαφυγόν κέρδος της και

– να καταδικάσει την Guardian Europe στα δικαστικά έξοδα.

19 Η Guardian Europe ζητεί από το Δικαστήριο:

– να απορρίψει την ανταναίρεση και

– να καταδικάσει την Ευρωπαϊκή Ένωση, εκπροσωπούμενη από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στα δικαστικά έξοδα.

20 Με απόφαση της Αντιπροέδρου του Δικαστηρίου, προεδρεύουσας του πρώτου τμήματος, της 3ης Ιουνίου 2019, οι υποθέσεις C-447/17 P και C-479/17 P ενώθηκαν προς έκδοση κοινής αποφάσεως.

Η αίτηση αναιρέσεως στην υπόθεση C-447/17 P

21 Με την αίτηση αναιρέσεως στην υπόθεση C-447/17 P, η Ευρωπαϊκή Ένωση, εκπροσωπούμενη από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προέβαλε τέσσερις λόγους. Ωστόσο, με έγγραφο της 7ης Ιανουαρίου 2019, παραιτήθηκε από τον πρώτο, τον τρίτο και τον τέταρτο λόγο αναιρέσεως.

Επιχειρήματα των διαδίκων

22 Προς στήριξη του δεύτερου και, κατόπιν της μερικής παραιτήσεώς της από την αίτηση αναιρέσεως, μοναδικού λόγου αναιρέσεως, η Ευρωπαϊκή Ένωση, εκπροσωπούμενη από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αναιρεσείουσα στην υπόθεση C-447/17 P, υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο, κρίνοντας, με τη σκέψη 161 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι υφίσταται αρκούντως άμεση αιτιώδης συνάφεια μεταξύ της υπερβάσεως της εύλογης διάρκειας της δίκης στην υπόθεση T-82/08 και της ζημίας που υπέστη η Guardian Europe λόγω της καταβολής εξόδων τραπεζικής εγγυήσεως κατά την περίοδο που αντιστοιχεί στην υπέρβαση της εν λόγω διάρκειας, υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κατά την ερμηνεία της έννοιας της «αιτιώδους συνάφειας».

23 Ειδικότερα, η αναιρεσείουσα στην υπόθεση C-447/17 P φρονεί ότι το Γενικό Δικαστήριο στηρίχθηκε στην εσφαλμένη παραδοχή ότι η επιλογή της συστάσεως τραπεζικής εγγυήσεως συντελείται σε ένα μόνο χρονικό σημείο, και συγκεκριμένα κατά το χρονικό σημείο της «αρχικής επιλογής» συστάσεως της εγγυήσεως. Καθόσον, όμως, η υποχρέωση καταβολής του προστίμου υφίστατο καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας ενώπιον των δικαιοδοτικών οργάνων της Ένωσης, η Guardian Europe είχε τη δυνατότητα να καταβάλει το πρόστιμο και να εκπληρώσει, συνεπώς, την υποχρέωση που υπείχε συναφώς. Δεδομένου ότι η καταβολή του προστίμου ήταν ανά πάσα στιγμή δυνατή, η επιλογή της ως άνω εταιρίας να αντικαταστήσει την καταβολή του με τραπεζική εγγύηση ήταν διαρκής επιλογή της καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας. Ως εκ τούτου, η καθοριστική αιτία της καταβολής των εξόδων τραπεζικής εγγυήσεως δεν ήταν η υπέρβαση της εύλογης διάρκειας της δίκης, αλλά η ίδια η επιλογή της εταιρίας αυτής να μην καταβάλει το πρόστιμο στο σύνολό του, αλλά να συστήσει τραπεζική εγγύηση αντί της ολοσχερούς καταβολής του.

24 Τα πραγματικά περιστατικά της υπό κρίση υποθέσεως επιβεβαιώνουν επίσης, κατά την άποψη της αναιρεσείουσας, την ερμηνεία αυτή. Συγκεκριμένα, όπως προκύπτει από τη σκέψη 156 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, η Guardian Europe ακύρωσε την τραπεζική εγγύηση στις 2 Αυγούστου 2013, ημερομηνία η οποία δεν είχε καμία σχέση με την εκκρεμή ενώπιον των δικαιοδοτικών οργάνων της Ένωσης διαδικασία, δηλαδή δέκα μήνες μετά τη δημοσίευση της αποφάσεως της 27ης Σεπτεμβρίου 2012, Guardian Industries και Guardian Europe κατά Επιτροπής (T-82/08, EU:T:2012:494), και δεκαέξι μήνες πριν από τη δημοσίευση της αποφάσεως της 12ης Νοεμβρίου 2014, Guardian Industries και Guardian Europe κατά Επιτροπής (C-580/12 P, EU:C:2014:2363).

25 Η Ευρωπαϊκή Ένωση, εκπροσωπούμενη από την Επιτροπή, συντάσσεται με τα επιχειρήματα που προβάλλει η αναιρεσείουσα στην υπόθεση C-447/17 P.

26 Η Guardian Europe, αντίδικος κατ' αναίρεση στην υπόθεση C-447/17 P, υποστηρίζει ότι η καθυστέρηση του Γενικού Δικαστηρίου ήταν, εν προκειμένω, η μόνη αιτία των επιπλέον εξόδων τραπεζικής εγγυήσεως που η εταιρία αυτή έπρεπε να καταβάλει και ότι η ίδια δεν φέρει συναφώς καμία ευθύνη. Στο πλαίσιο αυτό, η Guardian Europe υπογραμμίζει ότι δεν παρέβη κανέναν κανόνα δικαίου όταν αποφάσισε να παράσχει τραπεζική εγγύηση στην Επιτροπή και ότι η επιλογή αυτή ήταν, αντιθέτως, απολύτως νόμιμη. Ως εκ τούτου, αν το Δικαστήριο δεχθεί ότι η νόμιμη επιλογή της Guardian Europe να συστήσει τραπεζική εγγύηση στοιχειοθετεί «ευθύνη» της, η προσφυγή λόγω προσβολής των δικαιωμάτων που κατοχυρώνονται στο άρθρο 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών

Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης) θα στερούνταν κάθε αποτελεσματικότητας στην περίπτωση επιλογής μιας επιχειρήσεως να καλύψει μέρος του προστίμου της με τη σύσταση εγγυήσεως.

27 Η Guardian Europe επισημαίνει ότι υφίσταται διάκριση μεταξύ, αφενός, των εξόδων τραπεζικής εγγυήσεως που ανέκυψαν εντός της εύλογης διάρκειας της δίκης, τα οποία, κατ' εφαρμογήν της νομολογίας που απορρέει ιδίως από την απόφαση της 21ης Απριλίου 2005, Holcim (Deutschland) κατά Επιτροπής (T-28/03, EU:T:2005:139), καθώς και από τη διάταξη της 12ης Δεκεμβρίου 2007, Atlantic Container Line κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-113/04, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2007:377), δεν μπορούν να αναζητηθούν, και, αφετέρου, των εξόδων τραπεζικής εγγυήσεως που ανέκυψαν μετά την εν λόγω περίοδο.

28 Συναφώς, στηριζόμενη στη σκέψη 62 της αποφάσεως της 21ης Απριλίου 2005, Holcim (Deutschland) κατά Επιτροπής (T-28/03, EU:T:2005:139), η Guardian Europe υπογραμμίζει ότι ένας από τους κύριους λόγους για τους οποίους τα δικαιοδοτικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης έκριναν ότι τα έξοδα τραπεζικής εγγυήσεως δεν μπορούν να αναζητηθούν, όταν ακυρώνεται απόφαση της Επιτροπής περί επιβολής προστίμου, έγκειται στο γεγονός ότι τα έξοδα που ήδη ανέκυψαν και συνδέονται με την τραπεζική εγγύηση θα έπρεπε να καταβληθούν στις τράπεζες, ανεξαρτήτως της τελικής εκβάσεως της προσφυγής ακυρώσεως. Η συλλογιστική, όμως, αυτή σαφώς δεν μπορεί να έχει εφαρμογή στην υπό κρίση υπόθεση, διότι η Guardian Europe δεν θα έπρεπε να καταβάλει επιπλέον έξοδα τραπεζικής εγγυήσεως αν το Γενικό Δικαστήριο είχε αποφανθεί επί της προσφυγής της εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος.

29 Η Guardian Europe ζητεί από το Δικαστήριο να απορρίψει τα επιχειρήματα που προβάλλει η αναιρεσείουσα στην υπόθεση C-447/17 P σχετικά με τον χαρακτηρισμό της επιλογής της να συστήσει τραπεζική εγγύηση ως «διαρκούς επιλογής» και να επικυρώσει την ανάλυση του Γενικού Δικαστηρίου στη σκέψη 160 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.

30 Η Guardian Europe προσθέτει ότι, κατά το δίκαιο των κρατών μελών, η αιτιώδης συνάφεια διαρρηγνύεται μόνον εφόσον συντρέχει πταίσμα του ζημιωθέντος. Εν προκειμένω, όμως, η συμπεριφορά της εταιρίας αυτής δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι συνιστά πταίσμα, δεδομένου ότι η ίδια προσπάθησε ενεργά να επιταχύνει τη διαδικασία ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου και επικοινώνησε επανειλημμένως με τη Γραμματεία προκειμένου να ενημερωθεί για την εξέλιξη της διαδικασίας.

31 Η Guardian Europe ζητεί, ως εκ τούτου, την απόρριψη αυτού του λόγου αναιρέσεως.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

32 Υπενθυμίζεται ότι, όπως έχει επισημάνει το Δικαστήριο, η προϋπόθεση περί αιτιώδους συνάφειας, κατά το άρθρο 340, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ, αφορά την ύπαρξη αρκούντως άμεσης σχέσεως αιτίου προς αιτιατό μεταξύ της συμπεριφοράς των θεσμικών οργάνων της Ένωσης και της ζημίας, της οποίας η απόδειξη απόκειται στον ενάγοντα, με συνέπεια η προσαπτόμενη συμπεριφορά να πρέπει να αποτελεί την καθοριστική αιτία της ζημίας (απόφαση της 13ης Δεκεμβρίου 2018, Ευρωπαϊκή Ένωση κατά Kendrion, C-150/17 P, EU:C:2018:1014, σκέψη 52 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

33 Πρέπει, συνεπώς, να εξεταστεί αν η υπέρβαση της εύλογης διάρκειας της δίκης στην υπόθεση T-82/08 είναι η καθοριστική αιτία της ζημίας που οφείλεται στην καταβολή εξόδων τραπεζικής εγγυήσεως κατά την περίοδο που αντιστοιχεί στην υπέρβαση της εν λόγω διάρκειας, προκειμένου να αποδειχθεί η ύπαρξη άμεσης σχέσεως αιτίου προς αιτιατό μεταξύ της συμπεριφοράς που προσάπτεται στην Ευρωπαϊκή Ένωση, εκπροσωπούμενη από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και της προβαλλόμενης ζημίας.

34 Παρατηρείται συναφώς ότι, στο πλαίσιο αγωγής αποζημιώσεως ασκηθείσας κατά της Επιτροπής προκειμένου, μεταξύ άλλων, να αποδοθεί η δαπάνη συστάσεως εγγυήσεως στην οποία είχαν υποβληθεί οι ενάγοντες για να επιτύχουν την αναστολή των αποφάσεων περί ανακτήσεως των επίμαχων επιστροφών, αποφάσεων οι οποίες εν συνεχεία ανακλήθηκαν, το Δικαστήριο έκρινε ότι, οσάκις απόφαση με την οποία επιβάλλεται η καταβολή προστίμου παρέχει τη δυνατότητα συστάσεως εγγυήσεως για την εξασφάλιση της καταβολής και των τόκων υπερημερίας, μέχρι την έκδοση αποφάσεως επί προσφυγής που ασκήθηκε κατά της αποφάσεως αυτής, η ζημία που συνίσταται στα έξοδα για τη σύσταση της εγγυήσεως δεν οφείλεται στην εν λόγω απόφαση, αλλά στην ίδια την επιλογή του ενδιαφερομένου να συστήσει εγγύηση αντί να εκπληρώσει αμέσως την υποχρέωση επιστροφής. Υπό τις συνθήκες αυτές, το Δικαστήριο έκρινε ότι δεν υφίστατο καμία άμεση αιτιώδης σχέση μεταξύ της προσαπτόμενης στην Επιτροπή συμπεριφοράς και της προβαλλόμενης ζημίας (πρβλ. απόφαση της 28ης Φεβρουαρίου 2013, Inalca και Cremonini κατά Επιτροπής, C-460/09 P, EU:C:2013:111, σκέψεις 118 και 120).

35 Το Γενικό Δικαστήριο εκτίμησε, στη σκέψη 160 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η σχέση μεταξύ της υπερβάσεως της εύλογης διάρκειας της δίκης στην υπόθεση T-82/08 και της καταβολής εξόδων τραπεζικής εγγυήσεως κατά την περίοδο που αντιστοιχούσε στην υπέρβαση αυτή δεν μπορούσε να έχει διαρραγεί λόγω της αρχικής επιλογής της Guardian Europe να μην καταβάλει αμέσως ένα μέρος του προστίμου που της επιβλήθηκε με την επίδικη απόφαση και να συστήσει τραπεζική εγγύηση.

36 Ειδικότερα, όπως προκύπτει από την εν λόγω σκέψη 160 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, τα δύο στοιχεία στα οποία στηρίχθηκε το Γενικό Δικαστήριο για να συναγάγει το συμπέρασμα που διαλαμβάνεται στην προηγούμενη σκέψη της παρούσας αποφάσεως είναι, αφενός, το γεγονός ότι, κατά την ημερομηνία ασκήσεως από την Guardian Europe της προσφυγής στην υπόθεση T-82/08 και κατά την ημερομηνία συστάσεως από την εταιρία αυτή της τραπεζικής εγγυήσεως, η υπέρβαση της εύλογης διάρκειας της δίκης δεν μπορούσε να προβλεφθεί και ότι η εν λόγω εταιρία μπορούσε δικαιολογημένα να αναμένει ότι η προσφυγή αυτή θα εκδικαζόταν εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος και, αφετέρου, ότι η υπέρβαση της εύλογης διάρκειας της δίκης επήλθε μετά την αρχική επιλογή της Guardian Europe να προβεί στη σύσταση της εν λόγω εγγυήσεως.

37 Τα δύο αυτά στοιχεία είναι, όμως, άνευ σημασίας για την εκτίμηση του ζητήματος αν ενδεχομένως διερράγη η αιτιώδης συνάφεια μεταξύ της υπερβάσεως της εύλογης διάρκειας της δίκης στο πλαίσιο της υποθέσεως T-82/08 και της ζημίας που υπέστη η Guardian Europe από την καταβολή εξόδων τραπεζικής εγγυήσεως κατά την περίοδο που αντιστοιχεί στην υπέρβαση της εν λόγω διάρκειας, λόγω της επιλογής της επιχειρήσεως αυτής να συστήσει την εγγύηση (βλ. απόφαση της 13ης Δεκεμβρίου 2018, Ευρωπαϊκή Ένωση κατά Kendrion, C-150/17 P, EU:C:2018:1014, σκέψη 57).

38 Συγκεκριμένα, τα ως άνω στοιχεία θα είχαν σημασία μόνον αν η διατήρηση της τραπεζικής εγγυήσεως είχε υποχρεωτικό χαρακτήρα, οπότε η επιχείρηση που άσκησε προσφυγή κατά αποφάσεως της Επιτροπής περί επιβολής προστίμου και επέλεξε να συστήσει τραπεζική εγγύηση προκειμένου να μην εκτελέσει αμέσως την απόφαση αυτή δεν είχε το δικαίωμα, πριν από την ημερομηνία εκδόσεως της αποφάσεως επί της προσφυγής αυτής, να καταβάλει το εν λόγω πρόστιμο και να λύσει την εκ μέρους της συσταθείσα τραπεζική εγγύηση (απόφαση της 13ης Δεκεμβρίου 2018, Ευρωπαϊκή Ένωση κατά Kendrion, C-150/17 P, EU:C:2018:1014, σκέψη 58 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

39 Όπως έχει αποφανθεί το Δικαστήριο, ακριβώς όπως η σύσταση της τραπεζικής εγγυήσεως, ομοίως και η διατήρησή της απόκειται στην ελεύθερη εκτίμηση της οικείας επιχειρήσεως, λαμβανομένων υπόψη των οικονομικών συμφερόντων της. Πράγματι, το δίκαιο της Ένωσης ουδόλως απαγορεύει στην επιχείρηση να ανακαλέσει ανά πάσα στιγμή την τραπεζική εγγύηση που συνέστησε και να καταβάλει το επιβληθέν πρόστιμο, σε περίπτωση κατά την οποία, λαμβανομένης υπόψη της εξελίξεως των περιστάσεων σε σχέση με τις υφιστάμενες κατά τον χρόνο συστάσεως της εγγυήσεως, η εν λόγω επιχείρηση φρονεί ότι η επιλογή αυτή είναι περισσότερο συμφέρουσα για εκείνη. Τούτο θα μπορούσε να συμβεί, μεταξύ άλλων, σε περίπτωση κατά την οποία η εξέλιξη της διαδικασίας ενώπιον του

Γενικού Δικαστηρίου έχει ως αποτέλεσμα να θεωρήσει η οικεία επιχείρηση ότι η απόφαση θα εκδοθεί σε χρόνο μεταγενέστερο εκείνου που αρχικώς υπολόγιζε και ότι, κατά συνέπεια, η δαπάνη της τραπεζικής εγγυήσεως θα υπερβεί την αρχικώς προβλεφθείσα, δηλαδή εκείνη που είχε υπολογισθεί κατά τη σύσταση της εγγυήσεως (απόφαση της 13ης Δεκεμβρίου 2018, Ευρωπαϊκή Ένωση κατά Kendrion, C-150/17 P, EU:C:2018:1014, σκέψη 59 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

40 Εν προκειμένω, λαμβανομένου υπόψη, αφενός, ότι στις 12 Φεβρουαρίου 2010, δηλαδή δύο έτη μετά την άσκηση της προσφυγής στην υπόθεση T-82/08, δεν είχε καν κινηθεί η προφορική διαδικασία στην υπόθεση αυτή, όπως προκύπτει από τις διαπιστώσεις του Γενικού Δικαστηρίου στη σκέψη 133 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, και, αφετέρου, ότι το χρονικό διάστημα που η ίδια η Guardian Europe θεώρησε, με το δικόγραφο της πρωτοδίκως ασκηθείσας αγωγής της, ότι συνιστά τη συνήθη διάρκεια εκδικάσεως υποθέσεων όπως η υπόθεση T-82/08 είναι ακριβώς η διετία, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, το αργότερο στις 12 Φεβρουαρίου 2010, η Guardian Europe δεν ήταν δυνατό να αγνοεί ότι η διάρκεια της διαδικασίας στην εν λόγω υπόθεση θα υπερέβαινε κατά πολύ εκείνην που αρχικώς υπολόγιζε και ότι η εταιρία αυτή μπορούσε να αναθεωρήσει την εκτίμησή της σχετικά με τη σκοπιμότητα διατηρήσεως της τραπεζικής εγγυήσεως, λαμβανομένων υπόψη των επιπλέον εξόδων που τυχόν θα συνεπαγόταν η διατήρησή της.

41 Υπό τις συνθήκες αυτές, η υπέρβαση της εύλογης διάρκειας της δίκης στην υπόθεση T-82/08 δεν συνιστά την καθοριστική αιτία της ζημίας που υπέστη η Guardian Europe λόγω της καταβολής εξόδων τραπεζικής εγγυήσεως κατά την περίοδο που αντιστοιχεί στην υπέρβαση της διάρκειας αυτής. Πράγματι, η ζημία είναι αποτέλεσμα της επιλογής της ίδιας της Guardian Europe να διατηρήσει την τραπεζική εγγύηση καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας στην υπόθεση αυτή, παρά τις οικονομικές συνέπειες που συνεπαγόταν η εν λόγω επιλογή (βλ. απόφαση της 13ης Δεκεμβρίου 2018, Ευρωπαϊκή Ένωση κατά Kendrion, C-150/17 P, EU:C:2018:1014, σκέψη 61).

42 Εκ των προεκτεθέντων προκύπτει ότι το Γενικό Δικαστήριο, κρίνοντας ότι υφίσταται αρκούντως άμεση αιτιώδης συνάφεια μεταξύ της υπερβάσεως της εύλογης διάρκειας της δίκης στην υπόθεση T-82/08 και της ζημίας που υπέστη η Guardian Europe λόγω της καταβολής εξόδων τραπεζικής εγγυήσεως κατά την περίοδο που αντιστοιχεί στην υπέρβαση της διάρκειας αυτής, υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κατά την ερμηνεία της έννοιας της «αιτιώδους συνάφειας».

43 Κατά συνέπεια, δεδομένου ότι ο λόγος αυτός πρέπει να κριθεί βάσιμος, πρέπει να γίνει δεκτή η αίτηση αναιρέσεως στην υπόθεση C-447/17 P και να αναιρεθεί το σημείο 1 του διατακτικού της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.

Η ανταναίρεση στην υπόθεση C-479/17 P

Επιχειρήματα των διαδίκων

44 Με τον μοναδικό λόγο που προβάλλει προς στήριξη της ανταναιρέσεώς της στην υπόθεση C-479/17 P, ο οποίος πρέπει να εξεταστεί πριν από την κύρια αίτηση αναιρέσεως στην υπόθεση αυτή, η Ευρωπαϊκή Ένωση, εκπροσωπούμενη από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ασκήσασα την εν λόγω ανταναίρεση, υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο απορρίπτοντας, με τη σκέψη 65 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, την ένσταση απαραδέκτου κατά την οποία η αποζημίωση για το προβαλλόμενο από την Guardian Europe διαφυγόν κέρδος της θα κατέλυε τα έννομα αποτελέσματα την άρση των εννόμων αποτελεσμάτων αποφάσεως που έχει καταστεί απρόσβλητη, και συγκεκριμένα της αποφάσεως της Επιτροπής της 23ης Δεκεμβρίου 2014 (στο εξής: απόφαση του Δεκεμβρίου 2014).

45 Η ασκήσασα την ανταναίρεση στην υπόθεση C-479/17 P, στηριζόμενη στο γεγονός ότι οι τόκοι τους οποίους κατέβαλε η Επιτροπή στην Guardian Europe, σύμφωνα με την απόφαση του Δεκεμβρίου 2014, αποσκοπούν στην αποκατάσταση της ζημίας που η εταιρία αυτή υπέστη λόγω στερήσεως του αχρεωστήτως καταβληθέντος εκ μέρους της ποσού του προστίμου, υποστηρίζει ότι η αγωγή αποζημιώσεως που άσκησε η Guardian Europe για το διαφυγόν κέρδος της αποσκοπεί, σε τελική ανάλυση, στην αποκατάσταση της ζημίας αυτής με συντελεστή υψηλότερο από εκείνον που χρησιμοποίησε η Επιτροπή στην εν λόγω απόφαση.

46 Για να μπορεί, όμως, η Guardian Europe να διεκδικήσει υψηλότερο ποσοστό αποδόσεως επί του ποσού το οποίο δεν μπόρεσε να έχει στη διάθεσή της λόγω της εκ μέρους της αχρεώστητης καταβολής του επιβληθέντος προστίμου, η εταιρία αυτή θα έπρεπε να ασκήσει προσφυγή ακυρώσεως κατά της εν λόγω αποφάσεως. Επομένως, αντιθέτως προς τις διαπιστώσεις που διαλαμβάνονται στη σκέψη 64 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, η ως άνω αγωγή αποζημιώσεως είχε το ίδιο αντικείμενο και το ίδιο αποτέλεσμα με προσφυγή ακυρώσεως της αποφάσεως του Δεκεμβρίου 2014.

47 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Γενικό Δικαστήριο όφειλε να εφαρμόσει την αρχή δυνάμει της οποίας κατά αποφάσεως που έχει καταστεί απρόσβλητη δεν μπορεί να ασκηθεί αγωγή αποζημιώσεως με το ίδιο αντικείμενο και το ίδιο αποτέλεσμα με εκείνο που θα είχε προσφυγή ακυρώσεως, όπως απορρέει από τη νομολογία του Δικαστηρίου, ιδίως δε από τις αποφάσεις της 15ης Δεκεμβρίου 1966, Schreckenberg κατά Επιτροπής (59/65, EU:C:1966:60), και της 14ης Φεβρουαρίου 1989, Bossi κατά Επιτροπής (346/87, EU:C:1989:59, σκέψεις 31 έως 35), καθώς και της διατάξεως της 4ης Οκτωβρίου 2010, Ivanov κατά Επιτροπής (C-532/09 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2010:577, σκέψεις 23 έως 25), και, επομένως, όφειλε να απορρίψει ως απαράδεκτη την αγωγή αποζημιώσεως που άσκησε η Guardian Europe όσον αφορά το φερόμενο διαφυγόν κέρδος της.

48 Η Guardian Europe αντικρούει τα επιχειρήματα της ασκήσασας την ανταναίρεση στην υπόθεση C-479/17 P.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

49 Υπενθυμίζεται ότι, κατά πάγια νομολογία, η αγωγή αποζημιώσεως, η οποία στηρίζεται στο άρθρο 340, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ, έχει θεσπιστεί ως αυτοτελές ένδικο βοήθημα, το οποίο έχει ειδική λειτουργία στο πλαίσιο του συστήματος των ενδίκων βοηθημάτων και μέσων, η δε άσκησή του εξαρτάται από προϋποθέσεις που διαμορφώθηκαν με γνώμονα το ειδικό αντικείμενό του, με αποτέλεσμα η απόρριψη του ακυρωτικού αιτήματος ως απαράδεκτου να μη συνεπάγεται αυτομάτως την απόρριψη του αιτήματος αποζημιώσεως (διάταξη της 21ης Ιουνίου 1993, Van Parijs κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, C-257/93, EU:C:1993:249, σκέψη 14 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

50 Ωστόσο, καίτοι ο διάδικος μπορεί να ασκήσει αγωγή για αστική ευθύνη χωρίς να υποχρεούται από καμία διάταξη να επιδιώξει την ακύρωση της παράνομης πράξεως που του προξενεί ζημία, εντούτοις, δεν μπορεί, με το τέχνασμα αυτό, να αποφύγει το απαράδεκτο προσφυγής βάλλουσας κατά της ίδιας παρανομίας και επιδιώκουσας τα ίδια οικονομικά αποτελέσματα (διάταξη του Προέδρου του Δικαστηρίου της 26ης Οκτωβρίου 1995, Pevasa και Inpesca κατά Επιτροπής, C-199/94 P και C-200/94 P, EU:C:1995:360, σκέψη 27 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

51 Επομένως, μια αγωγή αποζημιώσεως πρέπει να κρίνεται απαράδεκτη όταν αποσκοπεί, στην πραγματικότητα, στην ανάκληση ατομικής αποφάσεως που έχει καταστεί απρόσβλητη και, εάν γινόταν δεκτή, θα είχε ως αποτέλεσμα την κατάλυση των εννόμων αποτελεσμάτων της αποφάσεως αυτής. Τούτο συντρέχει όταν ο ενάγων προσπαθεί, μέσω της αγωγής αποζημιώσεως, να επιτύχει το ίδιο αποτέλεσμα με εκείνο που θα του παρείχε η ευδοκίμηση προσφυγής ακυρώσεως την οποία παρέλειψε να ασκήσει εμπροθέσμως (πρβλ. διάταξη της 4ης Οκτωβρίου 2010, Ivanov κατά Επιτροπής, C-532/09 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2010:577, σκέψεις 23 και 24 καθώς και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

52 Πρέπει να εξεταστεί αν, όπως υποστηρίζει η ασκήσασα την ανταναίρεση στην υπόθεση C-479/17 P, η αγωγή αποζημιώσεως που άσκησε η Guardian Europe, βάσει του άρθρου 340, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ, για την αποκατάσταση της ζημίας που φέρεται να υπέστη λόγω διαφυγόντος κέρδους της, αποσκοπεί όντως στην επίτευξη του ίδιου αποτελέσματος με εκείνο που θα είχε η άσκηση προσφυγής ακυρώσεως κατά της αποφάσεως του Δεκεμβρίου 2014.

53 Όπως προκύπτει από τη σκέψη 24 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, με την αγωγή αποζημιώσεως η Guardian Europe ζήτησε, μεταξύ άλλων, την αποκατάσταση της ζημίας που ισχυρίζεται ότι υπέστη λόγω, αφενός, της διάρκειας της διαδικασίας στην υπόθεση T-82/08 και, αφετέρου, της παραβιάσεως της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως με την επίδικη απόφαση και με την απόφαση της 27ης Σεπτεμβρίου 2012, Guardian Industries και Guardian Europe κατά Επιτροπής (T-82/08, EU:T:2012:494), ζημία η οποία συνίσταται στο διαφυγόν κέρδος που προκύπτει από τη διαφορά μεταξύ, αφενός, των τόκων που της επέστρεψε η Επιτροπή για το μέρος του προστίμου το οποίο κρίθηκε τελικώς από το Δικαστήριο ως μη οφειλόμενο με την απόφαση της 12ης Νοεμβρίου 2014, Guardian Industries και Guardian Europe κατά Επιτροπής (C-580/12 P, EU:C:2014:2363), και, αφετέρου, των εσόδων που θα μπορούσε να έχει αποκομίσει εάν, αντί να καταβάλει στην Επιτροπή το ποσό που κρίθηκε τελικώς από το Δικαστήριο ως μη οφειλόμενο, το είχε επενδύσει στις δραστηριότητές της.

54 Εξάλλου, όπως προκύπτει από τις σκέψεις 54 και 55 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, με την απόφασή της του Δεκεμβρίου 2014, η Επιτροπή επέστρεψε το μέρος του προστίμου που είχε κριθεί από το Δικαστήριο ως αχρεωστήτως καταβληθέν με την απόφαση της 12ης Νοεμβρίου 2014, Guardian Industries και Guardian Europe κατά Επιτροπής (C-580/12 P, EU:C:2014:2363), και κατέβαλε τόκους επί του ποσού αυτού ύψους 988 620 ευρώ.

55 Όσον αφορά την απόφαση αυτή, υπενθυμίζεται ότι, όπως έχει αποφανθεί το Δικαστήριο, από το άρθρο 266, πρώτο εδάφιο, ΣΛΕΕ προκύπτει ότι το θεσμικό όργανο του οποίου η πράξη κηρύχθηκε άκυρη οφείλει να λαμβάνει τα μέτρα που συνεπάγεται η εκτέλεση της αποφάσεως η οποία κηρύσσει την πράξη αυτή άκυρη. Τούτο συνεπάγεται, μεταξύ άλλων, την πληρωμή των οφειλόμενων ποσών και την επιστροφή των αχρεωστήτως καταβληθέντων, καθώς και την καταβολή τόκων υπερημερίας. Στο πλαίσιο αυτό, το Δικαστήριο διευκρίνισε ότι η καταβολή των τόκων αυτών συνιστά μέτρο εκτελέσεως της ακυρωτικής αποφάσεως, κατά την έννοια του άρθρου 266, πρώτο εδάφιο, ΣΛΕΕ, καθόσον αποσκοπεί στην καταβολή κατ' αποκοπήν αποζημιώσεως για τη στέρηση της ικανοποιήσεως μιας απαιτήσεως και στην παρακίνηση του οφειλέτη να εκτελέσει, το συντομότερο δυνατόν, την ακυρωτική απόφαση (βλ. απόφαση της 12ης Φεβρουαρίου 2015, Επιτροπή κατά IPK International, C-336/13 P, EU:C:2015:83, σκέψεις 29 και 30).

56 Για τον προσδιορισμό του ποσού των τόκων υπερημερίας που πρέπει να καταβληθούν σε επιχείρηση η οποία έχει καταβάλει πρόστιμο επιβληθέν από την Επιτροπή, μετά την ακύρωση του προστίμου αυτού, το εν λόγω θεσμικό όργανο οφείλει να εφαρμόσει το επιτόκιο που ορίζει συναφώς ο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 1268/2012 της Επιτροπής, της 29ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με τους κανόνες εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης (ΕΕ 2012, L 362, σ. 1).

57 Επομένως, όταν το διαθέσιμο κεφάλαιο μιας επιχειρήσεως στην οποία η Επιτροπή έχει επιβάλει κυρώσεις τής επιτρέπει να καταβάλει το επιβληθέν πρόστιμο και το πρόστιμο αυτό ακυρώνεται μεταγενέστερα, η ζημία που συνίσταται στην απώλεια της χρήσεως του κεφαλαίου αυτού καλύπτεται συνήθως από την πληρωμή, εκ μέρους της Επιτροπής, τόκων υπερημερίας επί του ποσού του αχρεωστήτως καταβληθέντος προστίμου, υπολογιζόμενων σύμφωνα με τον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό 1268/2012, και εν προκειμένω ανερχόμενων σε 988 620 ευρώ.

58 Ωστόσο, δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο, υπό ειδικές περιστάσεις, το ποσό των τόκων αυτών να μην επαρκεί για να εξασφαλίσει την πλήρη αποκατάσταση της προκληθείσας ζημίας λόγω στερήσεως της δυνατότητας χρήσεως του αχρεωστήτως καταβληθέντος ποσού.

59 Υπό τις περιστάσεις αυτές, προκειμένου να αποκατασταθεί η ζημία που οφείλεται στη στέρηση της δυνατότητας χρήσεως του αχρεωστήτως καταβληθέντος ποσού, η οποία δεν καλύπτεται από το ποσό των τόκων υπερημερίας που οφείλει να καταβάλει η Επιτροπή, η ενδιαφερόμενη επιχείρηση πρέπει να ασκήσει αγωγή αποζημιώσεως βάσει του άρθρου 340, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ.

60 Η εκτίμηση αυτή επιρρωννύεται από το άρθρο 266, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ, το οποίο προβλέπει ότι η υποχρέωση του θεσμικού οργάνου που εξέδωσε την ακυρωθείσα πράξη να λάβει τα μέτρα για την εκτέλεση της ακυρωτικής αποφάσεως, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγεται η καταβολή τόκων υπερημερίας, δεν θίγει τις υποχρεώσεις που μπορεί να προκύψουν από την εφαρμογή του άρθρου 340 ΣΛΕΕ.

61 Εν προκειμένω, παρατηρείται ότι με την αγωγή αποζημιώσεως η Guardian Europe δεν ζητεί την επιστροφή του μέρους του προστίμου που κρίθηκε αχρεωστήτως καταβληθέν με την απόφαση της 12ης Νοεμβρίου 2014, Guardian Industries και Guardian Europe κατά Επιτροπής (C-580/12 P, EU:C:2014:2363), ούτε την καταβολή τόκων επί του εν λόγω ποσού για το χρονικό διάστημα κατά το οποίο αυτό βρισκόταν στην κατοχή της Επιτροπής, αλλά το διαφυγόν κέρδος που διαλαμβάνεται στη σκέψη 53 της παρούσας αποφάσεως.

62 Παρατηρείται επίσης ότι, όσον αφορά τους τόκους υπερημερίας, η ενδεχόμενη ακύρωση της αποφάσεως του Δεκεμβρίου 2014 δεν θα μπορούσε να έχει ως αποτέλεσμα την καταβολή, υπέρ της Guardian Europe, ενός ποσού τόκων διαφορετικού από εκείνο που οφείλει να επιστρέψει η Επιτροπή σύμφωνα με τον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό 1268/2012.

63 Επιβάλλεται, επομένως, η διαπίστωση ότι η αγωγή αποζημιώσεως που άσκησε η Guardian Europe, βάσει του άρθρου 340, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ, με αίτημα την αποκατάσταση της ζημίας που ισχυρίζεται ότι υπέστη λόγω διαφυγόντος κέρδους, δεν αποσκοπεί στην επίτευξη του ίδιου αποτελέσματος με εκείνο που θα είχε τυχόν άσκηση προσφυγής ακυρώσεως κατά της αποφάσεως του Δεκεμβρίου 2014.

64 Κατά συνέπεια, ορθώς το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε, στη σκέψη 64 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η αγωγή αποζημιώσεως της Guardian Europe, όσον αφορά το φερόμενο διαφυγόν κέρδος της, δεν έχει ούτε το ίδιο αντικείμενο ούτε το ίδιο αποτέλεσμα με ενδεχόμενη προσφυγή ακυρώσεως κατά της αποφάσεως του Δεκεμβρίου 2014 και δεν μπορεί, επομένως, να κηρυχθεί απαράδεκτη λόγω καταστρατηγήσεως της διαδικασίας.

65 Επομένως, δεν μπορεί να προσαφθεί στο Γενικό Δικαστήριο ότι υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο απορρίπτοντας, στη σκέψη 65 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, την ένσταση απαραδέκτου με την οποία προβλήθηκε ότι η αποζημίωση για το φερόμενο διαφυγόν κέρδος θα συνεπαγόταν την κατάλυση των αποτελεσμάτων μιας αποφάσεως που έχει καταστεί απρόσβλητη.

66 Ως εκ τούτου πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος ο μοναδικός λόγος που προβάλλεται προς στήριξη της ανταναιρέσεως στην υπόθεση C-479/17 P και να απορριφθεί η εν λόγω ανταναίρεση.

Η κύρια αίτηση αναιρέσεως στην υπόθεση C-479/17 P

67 Προς στήριξη της αιτήσεώς της αναιρέσεως στην υπόθεση C-479/17 P, η Guardian Europe προβάλλει έξι λόγους αναιρέσεως.

Επί του έκτου λόγου αναιρέσεως

Επιχειρήματα των διαδίκων

68 Με τον έκτο λόγο αναιρέσεως, ο οποίος πρέπει να εξεταστεί πρώτος, η Guardian Europe υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κρίνοντας ότι μόνον απόφαση εκδοθείσα από δικαστήριο της Ένωσης σε τελευταίο βαθμό μπορεί να στοιχειοθετήσει ευθύνη της Ευρωπαϊκής Ένωσης λόγω παραβιάσεως του δικαίου της Ένωσης.

69 Συγκεκριμένα, κατά την Guardian Europe, η νομολογία του Δικαστηρίου δεν αποκλείει ρητώς το ενδεχόμενο μια απόφαση κατώτερου δικαστηρίου να οδηγήσει στην άσκηση αγωγής αποζημιώσεως λόγω παραβιάσεως του δικαίου της Ένωσης. Η αρχή που καθιερώθηκε με την απόφαση της 30ής Σεπτεμβρίου 2003, Köbler (C-224/01, EU:C:2003:513) δεν ισχύει μόνο για τα αποφαινόμενα σε τελευταίο βαθμό δικαστήρια.

70 Εξάλλου, ακόμη και αν γινόταν δεκτό ότι μόνον απόφαση δικαστηρίου κράτους μέλους αποφαινόμενου σε τελευταίο βαθμό μπορεί να στοιχειοθετήσει ευθύνη λόγω παραβιάσεως του δικαίου της Ένωσης, τούτο δεν σημαίνει ότι η αρχή αυτή είναι εφαρμοστέα και όσον αφορά το Γενικό Δικαστήριο, λαμβανομένων υπόψη των υφιστάμενων διαφορών μεταξύ αυτού και των δικαστηρίων των κρατών μελών.

71 Επιπλέον, δεδομένου ότι το Δικαστήριο δεν μπορεί εξ ορισμού να παραβιάζει το δίκαιο της Ένωσης με απόφασή του, η εκτίμηση που περιλαμβάνεται στη σκέψη 122 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως θα σήμαινε ότι τα δικαστήρια της Ένωσης ουδέποτε μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνα για παραβίαση του δικαίου της Ένωσης.

72 Τέλος, η Guardian Europe επικρίνει το Γενικό Δικαστήριο διότι έκρινε, στη σκέψη 124 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η εταιρία αυτή δεν προέβαλε σοβαρές δικαστικές δυσλειτουργίες, ιδίως διαδικαστικής ή διοικητικής φύσεως.

73 Η Ευρωπαϊκή Ένωση, εκπροσωπούμενη από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αντίδικος κατ' αναίρεση στην υπόθεση C-479/17 P, αντικρούει τα επιχειρήματα της Guardian Europe.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

74 Προκειμένου να εκτιμηθεί το βάσιμο της αιτιάσεως που διατύπωσε η Guardian Europe σχετικά με τη σκέψη 122 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, υπενθυμίζεται ότι, στο πλαίσιο της αρχής της ευθύνης κράτους μέλους για ζημίες που υπέστησαν οι ιδιώτες από καταλογιστέες σε αυτό παραβιάσεις του δικαίου της Ένωσης, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι η αρχή αυτή εφαρμόζεται και όταν η εν λόγω παραβίαση προκύπτει από απόφαση δικαστηρίου του συγκεκριμένου κράτους μέλους αποφαινόμενου σε τελευταίο βαθμό (βλ. απόφαση της 30ής Σεπτεμβρίου 2003, Köbler, C-224/01, EU:C:2003:513, σκέψη 50).

75 Για να καταλήξει στην εκτίμηση αυτή, το Δικαστήριο στηρίχθηκε, μεταξύ άλλων, στο σημαντικό λειτούργημα που επιτελεί η δικαστική εξουσία στο πλαίσιο της προστασίας των δικαιωμάτων που έλκουν οι ιδιώτες από τους κανόνες της Ένωσης και στο γεγονός ότι ένα αποφαινόμενο σε τελευταίο βαθμό δικαστήριο συνιστά, εξ ορισμού, το τελευταίο δικαιοδοτικό όργανο ενώπιον του οποίου οι ιδιώτες μπορούν να προβάλλουν τα δικαιώματα που τους παρέχει το δίκαιο της Ένωσης. Ως προς το τελευταίο αυτό ζήτημα, το Δικαστήριο υπογράμμισε ότι, δεδομένου ότι η προσβολή αυτών των δικαιωμάτων, με απόφαση ενός τέτοιου δικαστηρίου η οποία έχει καταστεί αμετάκλητη, δεν μπορεί πλέον καταρχήν να αρθεί, δεν επιτρέπεται να στερηθούν οι ιδιώτες τη δυνατότητα να ζητήσουν

αναγνώριση της ευθύνης του Δημοσίου, προκειμένου να επιτύχουν με τον τρόπο αυτό τη νομική προστασία των δικαιωμάτων τους (πρβλ. απόφαση της 30ής Σεπτεμβρίου 2003, Köbler, C-224/01, EU:C:2003:513, σκέψεις 33 και 34).

76 Επισημαίνεται ότι, αντιθέτως προς ό,τι διατείνεται η Guardian Europe, από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει σαφώς ότι η αρχή για την οποία γίνεται λόγος στη σκέψη 74 της παρούσας αποφάσεως δεν έχει εφαρμογή όταν η παραβίαση του δικαίου της Ένωσης διαπράττεται από δικαστήριο κράτους μέλους το οποίο δεν αποφαίνεται σε τελευταίο βαθμό (πρβλ. απόφαση της 28ης Ιουλίου 2016, Tomášová, C-168/15, EU:C:2016:602, σκέψη 36).

77 Πράγματι, μολονότι, όταν δεν υπάρχει η δυνατότητα ασκήσεως ένδικης προσφυγής κατά αποφάσεως εθνικού δικαστηρίου αποφαινόμενου σε τελευταίο βαθμό, η αγωγή αποζημιώσεως κατά του Δημοσίου είναι το μόνο ένδικο βοήθημα που καθιστά δυνατή την αποκατάσταση του προσβαλλόμενου δικαιώματος και, συνεπώς, τη διασφάλιση της αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας των δικαιωμάτων που οι ιδιώτες αντλούν από την έννομη τάξη της Ένωσης, δεν ισχύει το ίδιο και για τις αποφάσεις των πρωτοβάθμιων δικαστηρίων, δεδομένου ότι αυτές υπόκεινται στα ένδικα μέσα του εθνικού δικαίου, και, επομένως, οι παραβιάσεις του δικαίου της Ένωσης που απορρέουν από τις αποφάσεις αυτές μπορούν να θεραπευθούν ή να αρθούν με την άσκηση ενδίκου μέσου.

78 Κατά συνέπεια, όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 110 των προτάσεών του, η άσκηση ένδικης προσφυγής συνιστά τον ενδεδειγμένο τρόπο αποκαταστάσεως των παραβιάσεων του δικαίου της Ένωσης που απορρέουν από τις αποφάσεις εθνικών δικαστηρίων τα οποία δεν αποφαίνονται σε τελευταίο βαθμό.

79 Πρέπει να εξεταστεί αν η αρχή περί αποκλεισμού της ευθύνης κράτους μέλους για ζημίες οι οποίες προκλήθηκαν σε ιδιώτες λόγω παραβιάσεως του δικαίου της Ένωσης με απόφαση δικαστηρίου του εν λόγω κράτους μέλους το οποίο δεν αποφαίνεται σε τελευταίο βαθμό μπορεί να εφαρμοστεί και στο πλαίσιο του προβλεπόμενου στο άρθρο 340, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ καθεστώτος ευθύνης της Ένωσης.

80 Συναφώς, επισημαίνεται ότι, αφενός, όπως προκύπτει από το άρθρο 19, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, ΣΕΕ, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο οποίο έχει ανατεθεί η διασφάλιση της τηρήσεως του δικαίου κατά την ερμηνεία και την εφαρμογή των Συνθηκών, περιλαμβάνει περισσότερα του ενός δικαιοδοτικά όργανα, και συγκεκριμένα το Δικαστήριο, το Γενικό Δικαστήριο και ειδικευμένα δικαστήρια.

81 Αφετέρου, το άρθρο 256 ΣΛΕΕ προβλέπει ότι το Γενικό Δικαστήριο είναι αρμόδιο να αποφαίνεται «σε πρώτο βαθμό» επί των προσφυγών που αναφέρονται στη διάταξη αυτή και ότι οι αποφάσεις που εκδίδει το εν λόγω δικαιοδοτικό όργανο επί των προσφυγών αυτών υπόκεινται σε αναίρεση ενώπιον του Δικαστηρίου. Η δυνατότητα ασκήσεως αναιρέσεως ενώπιον του Δικαστηρίου προβλέπεται και στο άρθρο 56 του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

82 Επομένως, τα χαρακτηριστικά του δικαιοδοτικού συστήματος της Ένωσης που καθιερώνουν οι Συνθήκες προς διασφάλιση του δικαστικού ελέγχου στην έννομη τάξη της Ένωσης επιτρέπουν την εξομοίωση του Γενικού Δικαστηρίου με δικαστήριο κράτους μέλους το οποίο δεν αποφαίνεται σε τελευταίο βαθμό, όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 112 των προτάσεών του.

83 Υπό τις συνθήκες αυτές, δεδομένου ότι οι παραβιάσεις του δικαίου της Ένωσης που απορρέουν από αποφάσεις του Γενικού Δικαστηρίου οι οποίες υπόκεινται σε αναίρεση ενώπιον του Δικαστηρίου μπορούν να διορθωθούν ή να αρθούν με την άσκηση ενδίκου μέσου, κάτι το οποίο, όπως προκύπτει από τη σκέψη 123 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, συνέβη με την απόφαση της 27ης Σεπτεμβρίου 2012, Guardian Industries και Guardian Europe κατά Επιτροπής (T-82/08, EU:T:2012:494), πρέπει να γίνει δεκτό ότι η άσκηση αναιρέσεως συνιστά τον ενδεδειγμένο τρόπο θεραπείας των νομικών σφαλμάτων αυτών των αποφάσεων και ότι, επομένως, η διαλαμβανόμενη στη

σκέψη 79 της παρούσας αποφάσεως αρχή μπορεί να εφαρμοσθεί στο πλαίσιο του προβλεπόμενου στο άρθρο 340, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ καθεστώτος ευθύνης της Ένωσης όσον αφορά τις εν λόγω αποφάσεις.

84 Κατά συνέπεια, οι παραβιάσεις του δικαίου της Ένωσης που απορρέουν από απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου, όπως η απόφαση της 27ης Σεπτεμβρίου 2012, Guardian Industries και Guardian Europe κατά Επιτροπής (T-82/08, EU:T:2012:494), δεν μπορούν να στοιχειοθετήσουν ευθύνη της Ένωσης.

85 Ως εκ τούτου, το Γενικό Δικαστήριο δεν υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κρίνοντας, στη σκέψη 122 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι δεν μπορεί να στοιχειοθετηθεί ευθύνη της Ένωσης λόγω του περιεχομένου δικαστικής αποφάσεως η οποία δεν εκδόθηκε από δικαστήριο της Ένωσης αποφαινόμενο σε τελευταίο βαθμό και η οποία μπορούσε, επομένως, να προσβληθεί με την άσκηση αναιρέσεως.

86 Όσον αφορά τη διαλαμβανόμενη στη σκέψη 72 της παρούσας αποφάσεως επιχειρηματολογία της Guardian Europe σχετικά με την εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου στη σκέψη 124 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 121 των προτάσεών του, αντιθέτως προς ό,τι ισχυρίζεται η εν λόγω εταιρία, από το δικόγραφο της αγωγής που κατατέθηκε ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου προκύπτει σαφώς ότι το αίτημα αποκαταστάσεως των ζημιών που φέρονται να προκλήθηκαν από την απόφαση της 27ης Σεπτεμβρίου 2012, Guardian Industries και Guardian Europe κατά Επιτροπής (T-82/08, EU:T:2012:494), στηριζόταν μόνο στο ότι το Γενικό Δικαστήριο δεν έλαβε υπόψη, στην απόφαση εκείνη, τη νομολογία του Δικαστηρίου. Επομένως, δεν μπορεί να προσαφθεί στο Γενικό Δικαστήριο ότι έκρινε, στη σκέψη 124 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η σχετική επιχειρηματολογία της αναιρεσείουσας δεν στηριζόταν στην ύπαρξη σοβαρών δικαστικών δυσλειτουργιών που επηρεάζουν τη δραστηριότητα δικαστηρίου της Ένωσης.

87 Κατά συνέπεια, ο έκτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

Επί του πρώτου και του τέταρτου λόγου αναιρέσεως

Επιχειρήματα των διαδίκων

88 Με τον πρώτο και τον τέταρτο λόγο αναιρέσεως, οι οποίοι πρέπει να συνεξεταστούν, η Guardian Europe επικρίνει το Γενικό Δικαστήριο διότι έκρινε, στις σκέψεις 103 και 153 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η εταιρία αυτή δεν επιβαρύνθηκε προσωπικώς με την καταβολή του επιβληθέντος από την Επιτροπή προστίμου και ότι, επομένως, δεν μπορούσε να ισχυριστεί ότι, λόγω της υπερβάσεως της εύλογης διάρκειας της δίκης στην υπόθεση T-82/08 και της παραβιάσεως της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως με την επίδικη απόφαση και με την απόφαση της 27ης Σεπτεμβρίου 2012, Guardian Industries και Guardian Europe κατά Επιτροπής (T-82/08, EU:T:2012:494), υπέστη πραγματική και βέβαιη ζημία συνιστάμενη στο προβαλλόμενο διαφυγόν κέρδος της.

89 Η Guardian Europe υποστηρίζει ειδικότερα ότι το Γενικό Δικαστήριο δεν έλαβε ορθώς υπόψη την έννοια της «επιχειρήσεως» κατά το δίκαιο της Ένωσης. Δεδομένου ότι, καθ' όλη τη διάρκεια της ενώπιον της Επιτροπής διοικητικής διαδικασίας που κατέληξε στην έκδοση της επίδικης αποφάσεως, ο όμιλος Guardian αντιμετωπίστηκε ως «ενιαία επιχείρηση» κατά την έννοια του δικαίου της Ένωσης και το πρόστιμο που επιβλήθηκε στην Guardian Europe υπολογίστηκε βάσει της αξίας των πωλήσεων του ομίλου Guardian και όχι επί των πωλήσεων της Guardian Europe, ο όμιλος Guardian θα έπρεπε να θεωρηθεί ως «ενιαία επιχείρηση» και για την εκτίμηση, στο πλαίσιο του άρθρου 340, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ, της ζημίας που προκλήθηκε από την εκ μέρους του Γενικού Δικαστηρίου παράβαση του άρθρου 47 του Χάρτη καθώς και από την εκ μέρους της Επιτροπής και του Γενικού Δικαστηρίου παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως.

90 Η Guardian Europe θεωρεί, επίσης, ότι το Γενικό Δικαστήριο, προκειμένου να εκτιμήσει αν η εταιρία αυτή υπέστη προσωπική ζημία, δεν μπορούσε να αγνοήσει τους υφιστάμενους δεσμούς του ομίλου με τις θυγατρικές του, καθόσον μάλιστα ο όμιλος αυτός κατείχε το 100 % του κεφαλαίου των θυγατρικών του.

91 Τέλος, η Guardian Europe υποστηρίζει ότι το Δικαστήριο έχει στη διάθεσή του όλα τα στοιχεία που απαιτούνται για να επιδικάσει αποζημίωση για το φερόμενο διαφυγόν κέρδος της εν λόγω εταιρίας λόγω των επίμαχων παραβάσεων.

92 Η Ευρωπαϊκή Ένωση, εκπροσωπούμενη από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αντικρούει τα επιχειρήματα της Guardian Europe.

93 Η Επιτροπή υποστηρίζει, κυρίως, ότι το Γενικό Δικαστήριο έπρεπε να κρίνει ως παραγεγραμμένη την αξίωση αποζημιώσεως λόγω παραβιάσεως της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως με την επίδικη απόφαση. Κατά την Επιτροπή, πρόκειται για ζήτημα παραδεκτού και, επομένως, για λόγο δημοσίας τάξεως, τον οποίο ο δικαστής της Ένωσης μπορεί, και μάλιστα οφείλει, να εξετάζει αυτεπαγγέλτως.

94 Επικουρικώς, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι ο τέταρτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτος, διότι το στρεφόμενο κατά της Επιτροπής αίτημα αποζημιώσεως για διαφυγόν κέρδος συνιστά εκπρόθεσμη αμφισβήτηση της αποφάσεως περί επιστροφής του ποσού του προστίμου που είχε καταβληθεί προσωρινά αχρεωστήτως.

95 Όλως επικουρικώς, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι, εν πάση περιπτώσει, το Γενικό Δικαστήριο ουδόλως υπέπεσε σε πλάνη καταλήγοντας στο συμπέρασμα ότι η Guardian Europe δεν είχε υποστεί καμία ζημία από την εκ μέρους της προσωρινή καταβολή του προστίμου. Συγκεκριμένα, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει η Guardian Europe, η εταιρία αυτή δεν θεωρήθηκε ως ενιαία επιχείρηση, κατά την έννοια του δικαίου της Ένωσης, στην επίδικη απόφαση για τον καθορισμό του προστίμου. Κατά την Επιτροπή, μόνον οι οντότητες που έχουν νομική προσωπικότητα μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνες για παραβάσεις.

96 Τέλος, και έτι επικουρικότερον, η Επιτροπή εκτιμά ότι, ακόμη και αν γίνονταν δεκτά τα επιχειρήματα που προβάλλονται στο πλαίσιο του τέταρτου λόγου αναιρέσεως, η Guardian Europe δεν υπέστη καμία ζημία από διαφυγόν κέρδος λόγω της φερόμενης κατάφωρης παραβιάσεως, με την επίδικη απόφαση, της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως. Συναφώς, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι, στο μέτρο που η Guardian Europe δεν είχε πραγματοποιήσει δέσμιες πωλήσεις, η εφαρμογή μιας μεθόδου υπολογισμού των προστίμων που θα συμπεριλάμβανε τις πωλήσεις αυτές θα είχε, στην πραγματικότητα, ως μόνη συνέπεια την αύξηση των προστίμων που επιβλήθηκαν σε άλλους αποδέκτες.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

97 Πρώτον, όσον αφορά την επιχειρηματολογία της Guardian Europe σχετικά με το προβαλλόμενο διαφυγόν κέρδος της λόγω παραβιάσεως της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως με την απόφαση της 27ης Σεπτεμβρίου 2012, Guardian Industries και Guardian Europe κατά Επιτροπής (T-82/08, EU:T:2012:494), όπως προκύπτει από τις σκέψεις 122 έως 125 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε το αίτημα αποζημιώσεως λόγω της προβαλλόμενης παραβιάσεως όχι βάσει των διαπιστώσεών του, στις σκέψεις 103 και 153 της εν λόγω αποφάσεως, ότι η αναιρεσείουσα δεν επιβαρύνθηκε προσωπικώς με την καταβολή του επιβληθέντος με την επίδικη απόφαση προστίμου, αλλά με το σκεπτικό ότι δεν στοιχειοθετείται ευθύνη της Ένωσης λόγω δικαστικής αποφάσεως η οποία δεν εκδόθηκε από δικαστήριο της Ένωσης αποφαινόμενο σε τελευταίο βαθμό. Επομένως, η επιχειρηματολογία αυτή στηρίζεται σε εσφαλμένη ερμηνεία της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως και είναι συνεπώς αβάσιμη, τούτο δε κατά μείζονα λόγο καθόσον, όπως προκύπτει από τη

σκέψη 84 της παρούσας αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε, εν πάση περιπτώσει, ορθώς ότι μια τέτοια παραβίαση δεν μπορεί να στοιχειοθετήσει ευθύνη της Ένωσης βάσει του άρθρου 340, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ.

98 Δεύτερον, επισημαίνεται ότι, όπως προκύπτει από τις σκέψεις 93 και 94 της παρούσας αποφάσεως, η Επιτροπή αντικρούει, με το υπόμνημά της επί της αιτήσεως αναιρέσεως, την απόρριψη από το Γενικό Δικαστήριο, στις σκέψεις 46 και 65 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, των ενστάσεων απαραδέκτου με τις οποίες προβλήθηκε, αφενός, ότι είχε παραγραφεί η αξίωση αποζημιώσεως για τις υλικές ζημίες που φέρεται να προκλήθηκαν λόγω παραβιάσεως, με την επίδικη απόφαση, της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως και, αφετέρου, ότι η αποζημίωση για το διαφυγόν κέρδος που προέκυψε από την παραβίαση αυτή θα συνεπαγόταν την κατάλυση των εννόμων αποτελεσμάτων της αποφάσεως του Δεκεμβρίου 2014. Κατά την Επιτροπή, οι ως άνω λόγοι απαραδέκτου άπτονται της δημοσίας τάξεως και πρέπει, ως εκ τούτου, να εξετάζονται αυτεπαγγέλτως από το Δικαστήριο.

99 Συναφώς, όσον αφορά, αφενός, την ένσταση απαραδέκτου λόγω παραγραφής της εν λόγω αξιώσεως, υπενθυμίζεται ότι το Δικαστήριο έχει αποφανθεί ότι η παραγραφή συνιστά λόγο απαραδέκτου ο οποίος, αντιθέτως προς τις δικονομικές προθεσμίες, δεν άπτεται της δημοσίας τάξεως, αλλά αποσβένει την αξίωση αποζημιώσεως λόγω ευθύνης μόνον κατόπιν αιτήματος του εναγομένου (απόφαση της 8ης Νοεμβρίου 2012, Ευρωπαϊκή Δυναμική κατά Επιτροπής, C-469/11 P, EU:C:2012:705, σκέψη 54), και ότι το ζήτημα της τηρήσεως της προθεσμίας παραγραφής δεν εξετάζεται αυτεπαγγέλτως από τον δικαστή της Ένωσης, αλλά πρέπει να προβληθεί από τον ενδιαφερόμενο διάδικο (απόφαση της 14ης Ιουνίου 2016, Marchiani κατά Κοινοβουλίου, C-566/14 P, EU:C:2016:437, σκέψη 94 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

100 Επομένως, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, αν η Επιτροπή επιθυμούσε να αναιρεθεί από το Δικαστήριο η σκέψη 46 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως περί απορρίψεως της εν λόγω ενστάσεως απαραδέκτου, θα έπρεπε να ασκήσει ανταναίρεση για τον σκοπό αυτό, όπως ορίζουν τα άρθρα 174, 176 και 178, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου.

101 Όσον αφορά, αφετέρου, την ένσταση απαραδέκτου με την οποία προβλήθηκε ότι η αγωγή αποζημιώσεως για το προβαλλόμενο διαφυγόν κέρδος λόγω παραβιάσεως, με την επίδικη απόφαση, της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως θα συνεπαγόταν την κατάλυση των εννόμων αποτελεσμάτων της αποφάσεως του Δεκεμβρίου 2014, παρατηρείται ότι, ανεξαρτήτως του ζητήματος αν η εν λόγω ένσταση απαραδέκτου μπορεί να εξεταστεί αυτεπαγγέλτως από το Δικαστήριο, η Επιτροπή με το επιχείρημα αυτό προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο την ίδια πλάνη περί το δίκαιο με την προβαλλόμενη ως μοναδικό λόγο προς στήριξη της ανταναιρέσεως, στην υπόθεση C-479/17 P, η οποία ασκήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση, εκπροσωπούμενη από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Όπως, όμως, προκύπτει από τη σκέψη 66 της παρούσας αποφάσεως, ο λόγος αυτός απορρίφθηκε ως αβάσιμος.

102 Τρίτον, όσον αφορά το επιχείρημα της Guardian Europe ότι το Γενικό Δικαστήριο ερμήνευσε εσφαλμένα, στις σκέψεις 103 και 153 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, την έννοια της «επιχειρήσεως» κατά το δίκαιο της Ένωσης, υπενθυμίζεται ότι το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι η επιλογή των συντακτών των Συνθηκών συνίστατο στη χρήση της έννοιας της «επιχειρήσεως» για τον προσδιορισμό του αυτουργού παραβιάσεως του δικαίου του ανταγωνισμού, κολάσιμης κατ' εφαρμογήν των άρθρων 101 ή 102 ΣΛΕΕ, και όχι στη χρήση της έννοιας της «εταιρίας» ή του «νομικού προσώπου» που απαντά στο άρθρο 54 ΣΛΕΕ (απόφαση της 18ης Ιουλίου 2013, Schindler Holding κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-501/11 P, EU:C:2013:522, σκέψη 102).

103 Από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι το δίκαιο ανταγωνισμού της Ένωσης αφορά τις δραστηριότητες των επιχειρήσεων και ότι η έννοια της «επιχειρήσεως» καλύπτει κάθε φορέα ο οποίος ασκεί οικονομική δραστηριότητα, ανεξαρτήτως του νομικού καθεστώτος που τον διέπει και του τρόπου χρηματοδοτήσεώς του (απόφαση της 27ης Απριλίου 2017, Akzo Nobel κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-516/15 P, EU:C:2017:314, σκέψη 47 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

104 Το Δικαστήριο έχει διευκρινίσει, επίσης, ότι ο όρος «επιχείρηση», εντασσόμενος στο ίδιο πλαίσιο, πρέπει να νοείται ως δηλών μια οικονομική μονάδα, έστω και αν, από νομική άποψη, η οικονομική αυτή μονάδα αποτελείται από περισσότερα φυσικά ή νομικά πρόσωπα (απόφαση της 27ης Απριλίου 2017, Akzo Nobel κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-516/15 P, EU:C:2017:314, σκέψη 48 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

105 Επομένως, η έννοια της «επιχειρήσεως», κατά την προηγούμενη σκέψη της παρούσας αποφάσεως, χρησιμοποιείται ειδικώς για την εφαρμογή των σχετικών διατάξεων του δικαίου ανταγωνισμού της Ένωσης και, ιδίως, για τον προσδιορισμό του αυτουργού παραβάσεως των άρθρων 101 και 102 ΣΛΕΕ.

106 Αντιθέτως, η έννοια αυτή δεν έχει εφαρμογή στο πλαίσιο αγωγής αποζημιώσεως βάσει του άρθρου 340, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ. Πράγματι, όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 73 των προτάσεών του, μια τέτοια αγωγή αποτελεί αγωγή του κοινού δικαίου, διεπόμενη από γενικούς δικονομικούς κανόνες, οι οποίοι εμπίπτουν εν προκειμένω στο δίκαιο των εταιριών και είναι ανεξάρτητοι από τη λογική της ευθύνης βάσει του δικαίου των συμπράξεων.

107 Ως εκ τούτου, το Γενικό Δικαστήριο δεν ερμήνευσε εσφαλμένα, στις σκέψεις 103 και 153 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, την έννοια της «επιχειρήσεως» κατά το δίκαιο της Ένωσης.

108 Τέταρτον, όσον αφορά τις επικρίσεις της Guardian Europe σχετικά με τις υφιστάμενες σχέσεις της με τις θυγατρικές της, οι οποίες βάλλουν κατά της διαπίστωσης του Γενικού Δικαστηρίου στις σκέψεις 103 και 153 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως ότι η εταιρία αυτή δεν επιβαρύνθηκε προσωπικώς με την καταβολή του προστίμου, υπενθυμίζεται καταρχάς ότι, όταν ένα πρόσωπο επικαλείται ίδιο δικαίωμα αποζημιώσεως, οφείλει, μεταξύ άλλων, να αποδείξει ότι υπέστη το ίδιο προσωπικά τη ζημία της οποίας ζητεί την αποκατάσταση.

109 Εν προκειμένω, όσον αφορά την προβαλλόμενη από την Guardian Europe ζημία λόγω διαφυγόντος κέρδους, υπενθυμίζεται ότι, όπως προκύπτει από τη δικογραφία που έχει στη διάθεσή του το Δικαστήριο, δεν αμφισβητείται ότι, αφενός, μέρος του προστίμου ύψους 148 000 000 ευρώ το οποίο είχε επιβληθεί αλληλεγγύως στην Guardian Europe και στη μητρική της εταιρία, δηλαδή το ποσό των 111 000 000 ευρώ, καταβλήθηκε αμέσως στην Επιτροπή τον Μάρτιο του 2008, ενώ το υπόλοιπο ποσό των 37 000 000 ευρώ καλύφθηκε από τραπεζική εγγύηση και ότι, αφετέρου, τον Ιούλιο του 2013, η εγγύηση αυτή ακυρώθηκε, ενώ το συνολικό ποσό των 48 263 003 ευρώ, το οποίο αντιστοιχούσε στο σύνολο του υπολοίπου προστίμου πλέον τόκων, καταβλήθηκε ακολούθως στην Επιτροπή.

110 Δεν αμφισβητείται επίσης ότι, μετά την έκδοση της αποφάσεως της 12ης Νοεμβρίου 2014, Guardian Industries και Guardian Europe κατά Επιτροπής (C-580/12 P, EU:C:2014:2363), η οποία, μεταξύ άλλων, μείωσε το εν λόγω πρόστιμο σε 103 600 000 ευρώ, τόσο το ποσό των 7 400 000 ευρώ που αποτελούσε το εκ περισσού καταβληθέν ποσό στο πλαίσιο της αρχικής πληρωμής ύψους 111 000 000 ευρώ βάσει του αναπροσαρμοσμένου από το Δικαστήριο προστίμου, όσο και το ποσό των 48 263 003 ευρώ που είχε καταβληθεί στην Επιτροπή μετά την ακύρωση της τραπεζικής εγγυήσεως κατέστησαν αχρεωστήτως καταβληθέντα, δηλαδή συνολικά ποσό 55 663 003 ευρώ.

111 Στο πλαίσιο αυτό και σε σχέση με το αίτημα αποκαταστάσεως της προβαλλόμενης ζημίας λόγω παραβιάσεως της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, η Guardian Europe ζήτησε αποζημίωση ύψους 9 292 000 ευρώ για το φερόμενο διαφυγόν κέρδος της κατά την περίοδο από τον Μάρτιο του 2008, χρόνο καταβολής του ποσού των 111 000 000 ευρώ, έως τις 12 Νοεμβρίου 2014, ημερομηνία εκδόσεως της αποφάσεως του Δικαστηρίου με την οποία μειώθηκε το επιβληθέν πρόστιμο. Το προβαλλόμενο διαφυγόν κέρδος συνίστατο, ειδικότερα, στη διαφορά μεταξύ, αφενός, των τόκων που κατέβαλε η Επιτροπή, μετά τη μείωση του προστίμου από το Δικαστήριο, και, αφετέρου, των εσόδων που θα μπορούσε να αποκομίσει η Guardian Europe, κατά τη διάρκεια της εν λόγω περιόδου, εάν, αντί να καταβάλει το μη οφειλόμενο ποσό των 55 663 003 ευρώ, είχε επενδύσει το ποσό αυτό στις δραστηριότητές της.

112 Εξάλλου, στο πλαίσιο του αιτήματος αποκαταστάσεως της ζημίας που ισχυρίζεται ότι υπέστη λόγω της υπερβάσεως της εύλογης διάρκειας της δίκης στην υπόθεση T-82/08 ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, η Guardian Europe αξίωσε αποζημίωση ύψους 1 671 000 ευρώ για το φερόμενο διαφυγόν κέρδος της κατά την περίοδο από τις 12 Φεβρουαρίου 2010, ημερομηνία κατά την οποία θα έπρεπε, κατά την άποψή της, να έχει εκδοθεί η απόφαση στην υπόθεση T-82/08, έως τις 27 Σεπτεμβρίου 2012, ημερομηνία εκδόσεως της αποφάσεως με την οποία περατώθηκε η υπόθεση αυτή, λόγω υπερβάσεως της εύλογης διάρκειας της δίκης στην εν λόγω υπόθεση. Το προβαλλόμενο διαφυγόν κέρδος συνίστατο, ειδικότερα, στη διαφορά μεταξύ, αφενός, του μέρους των τόκων που κατέβαλε η Επιτροπή, μετά τη μείωση του προστίμου από το Δικαστήριο που αφορούσε την εν λόγω περίοδο, και, αφετέρου, των εσόδων που θα μπορούσε να έχει αποκομίσει η Guardian Europe, κατά τη διάρκεια της ίδιας περιόδου, εάν, αντί να καταβάλει αμέσως το μη οφειλόμενο ποσό των 7 400 000 ευρώ, είχε επενδύσει το ποσό αυτό στις δραστηριότητές της.

113 Όπως, όμως, προκύπτει από τις διαπιστώσεις του Γενικού Δικαστηρίου στις σκέψεις 100 έως 102 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, όσον αφορά, αφενός, το ποσό των 111 000 000 ευρώ που καταβλήθηκε στην Επιτροπή τον Μάρτιο του 2008, τα 20 000 000 ευρώ καταβλήθηκαν από την Guardian Industries. Όσον αφορά το υπόλοιπο ποσό των 91 000 000 ευρώ, μολονότι αυτό καταβλήθηκε μεν στην Επιτροπή από την Guardian Europe, εντούτοις γεγονός παραμένει ότι, κατ' εφαρμογήν διαφόρων συμφωνιών που συνήφθησαν μεταξύ της Guardian Europe και των επτά θυγατρικών της, οι εν λόγω θυγατρικές είναι αυτές που επιβαρύνθηκαν από λογιστικής και οικονομικής απόψεως, από τις 31 Δεκεμβρίου 2007, με την καταβολή του μέρους αυτού του επιβληθέντος από την Επιτροπή προστίμου ύψους 91 000 000 ευρώ, σύμφωνα με την προβλεπόμενη στις εν λόγω συμφωνίες κατανομή. Όσον αφορά, αφετέρου, το ποσό των 48 263 003 ευρώ που καταβλήθηκε τον Ιούλιο του 2013, οι επτά θυγατρικές της Guardian Europe είναι αυτές που κατέβαλαν, εκάστη, απευθείας στην Επιτροπή μέρος του ποσού.

114 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι το αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό των 55 663 003 ευρώ, στο οποίο περιλαμβάνεται το ποσό των 7 400 000 ευρώ που καταβλήθηκε στην Επιτροπή τον Μάρτιο του 2008, δεν καταβλήθηκε στην πραγματικότητα από την Guardian Europe, αλλά εν μέρει από τις επτά θυγατρικές της και εν μέρει από την Guardian Industries, γεγονός το οποίο, εξάλλου, δεν αμφισβητείται από την Guardian Europe.

115 Ωστόσο, πρέπει να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι, όπως υποστηρίζει η Guardian Europe με τις παρατηρήσεις της τόσο ενώπιον του Δικαστηρίου όσο και ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, η εταιρία αυτή κατείχε το 100 % του κεφαλαίου των ως άνω θυγατρικών. Υπό τις συνθήκες αυτές, όπως εξέθεσε, κατ' ουσίαν, ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 79 των προτάσεών του, η μείωση της περιουσίας των εν λόγω θυγατρικών μετά την καταβολή του επίμαχου προστίμου συνιστά, πράγματι, περιουσιακή ζημία την οποία υπέστη η εταιρία από την οποία εξαρτώνται εξ ολοκλήρου οι θυγατρικές αυτές. Λαμβανομένου τούτου υπόψη, το Γενικό Δικαστήριο δεν μπορούσε, χωρίς να υποπέσει σε πλάνη περί το δίκαιο, να καταλήξει στη διαπίστωση ότι η Guardian Europe δεν είχε επιβαρυνθεί προσωπικώς με την καταβολή του εν λόγω προστίμου, στηριζόμενο στο γεγονός ότι οι θυγατρικές της είχαν καταβάλει το πρόστιμο, ούτε να συμπεράνει, για τον λόγο αυτόν, ότι η Guardian Europe δεν μπορούσε να αξιώσει την αποζημίωση για το διαφυγόν κέρδος της που περιγράφεται στις σκέψεις 111 και 112 της παρούσας αποφάσεως.

116 Εντούτοις, αυτή η πλάνη περί το δίκαιο δεν μπορεί να κλονίσει την ορθότητα της εκ μέρους του Γενικού Δικαστηρίου απορρίψεως των αιτημάτων αποζημιώσεως που υπέβαλε η Guardian Europe για το εν λόγω διαφυγόν κέρδος. Συγκεκριμένα, η εταιρία αυτή δεν μπορεί βασίμως να υποστηρίζει ότι υπέστη προσωπικώς πραγματική και βέβαιη ζημία συνιστάμενη σε διαφυγόν κέρδος λόγω της αδυναμίας της να επενδύσει στις δραστηριότητές της τα αχρεωστήτως καταβληθέντα στην Επιτροπή ποσά εκ μέρους των επτά θυγατρικών της και της Guardian Industries, παρά μόνον εάν αποδείξει ότι, αν οι επιχειρήσεις αυτές είχαν στη διάθεσή τους τα συγκεκριμένα ποσά, θα τα είχαν επενδύσει στις δραστηριότητες της Guardian Europe.

117 Η Guardian Europe δεν προσκόμισε, όμως, κανένα στοιχείο το οποίο να αποδεικνύει κάτι τέτοιο, δεδομένου ότι ισχυρίστηκε απλώς και μόνον ότι η καταβολή του προστίμου από τις θυγατρικές της και από την Guardian Industries είχε ως συνέπεια μια μείωση των πόρων της η οποία είχε αντίκτυπο στη δραστηριότητά της στην Ευρώπη.

118 Επομένως, από τα ανωτέρω προκύπτει ότι το Γενικό Δικαστήριο ορθώς απέρριψε τα αιτήματα αποζημιώσεως για το ως άνω διαφυγόν κέρδος.

119 Ως εκ τούτου, ο πρώτος και ο τέταρτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθούν.

Επί του δεύτερου λόγου αναιρέσεως

120 Με τον δεύτερο λόγο αναιρέσεως, η Guardian Europe υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο, επιδικάζοντάς της μόνον το 82 % του ποσού που ζήτησε για τα έξοδα τραπεζικής εγγυήσεως στα οποία υποβλήθηκε πέραν της εύλογης διάρκειας της δίκης στην υπόθεση T-82/08, με το σκεπτικό ότι η μητρική εταιρία της Guardian Europe, δηλαδή η Guardian Industries, είχε καταβάλει το 18 % του ποσού αυτού, ερμήνευσε εσφαλμένως την έννοια της «επιχειρήσεως» κατά το δίκαιο της Ένωσης και παραμόρφωσε το περιεχόμενο των αποδεικτικών στοιχείων που είχε προσκομίσει η Guardian Europe.

121 Δεδομένου ότι ο λόγος αυτός αναιρέσεως αφορά το ύψος της αποζημιώσεως που επιδίκασε το Γενικό Δικαστήριο για την υλική ζημία την οποία υπέστη η Guardian Europe λόγω της εκ μέρους της καταβολής εξόδων τραπεζικής εγγυήσεως κατά την περίοδο που αντιστοιχεί στην υπέρβαση της εύλογης διάρκειας της δίκης στην υπόθεση T-82/08 και δεδομένου ότι, όπως προκύπτει από τη σκέψη 43 της παρούσας αποφάσεως, το σημείο 1 του διατακτικού της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως έχει αναιρεθεί, παρέλκει η εξέταση αυτού του λόγου αναιρέσεως.

Επί του τρίτου και του πέμπτου λόγου αναιρέσεως

Επιχειρήματα των διαδίκων

122 Με τον τρίτο και τον πέμπτο λόγο αναιρέσεως, οι οποίοι πρέπει να συνεξεταστούν, η Guardian Europe προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο, καθόσον απέρριψε τα αιτήματά της αποζημιώσεως για τη φερόμενη προσβολή της φήμης της λόγω υπερβάσεως της εύλογης διάρκειας της δίκης στην υπόθεση T-82/08, καθώς και λόγω παραβιάσεως της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως με την επίδικη απόφαση και με την απόφαση της 27ης Σεπτεμβρίου 2012, Guardian Industries και Guardian Europe κατά Επιτροπής (T-82/08, EU:T:2012:494), στηριζόμενο, αφενός, στο ότι δεν αποδείχθηκε η προβαλλόμενη μη υλική ζημία και, αφετέρου, στο ότι κάθε προσβολή της φήμης της λόγω των παραβιάσεων αυτών αποκαταστάθηκε επαρκώς με τη διαπίστωση της υπερβάσεως της εύλογης διάρκειας της δίκης στην υπόθεση T-82/08, και με την ακύρωση της επίδικης αποφάσεως και τη μείωση του προστίμου από το Δικαστήριο.

123 Η Guardian Europe υπογραμμίζει ότι το δικαίωμα αποκαταστάσεως μη υλικής ζημίας στηρίζεται στον ίδιο τον σκοπό του δικαιώματος εκδικάσεως μιας υποθέσεως εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος, το οποίο κατοχυρώνεται στο άρθρο 47 του Χάρτη, και ότι η νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου δέχεται την ύπαρξη τεκμηρίου ότι η υπερβολική διάρκεια της δίκης συνεπάγεται ηθική βλάβη.

124 Εξάλλου, η Guardian Europe επισημαίνει ότι το γεγονός ότι, με την επίδικη απόφαση, της επιβλήθηκε από την Επιτροπή το μεγαλύτερο πρόστιμο δημιουργούσε την εντύπωση ότι η εταιρία αυτή ήταν η κύρια μετέχουσα στην προσαπτόμενη σύμπραξη, ενώ ήταν ο μικρότερος παραγωγός και η συμμετοχή της στη σύμπραξη είχε τη μικρότερη χρονική διάρκεια, εντύπωση η οποία διορθώθηκε μόνον όταν το Δικαστήριο, με την απόφασή του της 12ης Νοεμβρίου 2014, Guardian Industries και Guardian Europe

κατά Επιτροπής (C-580/12 P, EU:C:2014:2363), μείωσε το ποσό του προστίμου που είχε επιβληθεί στην Guardian Europe στο δεύτερο χαμηλότερο, λόγω παραβιάσεως εκ μέρους της Επιτροπής της αρχής της απαγορεύσεως των διακρίσεων.

125 Επομένως, το «σχετικό βάρος» συμμετοχής της Guardian Europe στην παράβαση διατηρήθηκε σε δυσανάλογα υψηλό επίπεδο για υπερβολική χρονική διάρκεια, πράγμα το οποίο καθιστούσε δυνατή την έγερση αξιώσεως αποζημιώσεως χωρίς να απαιτείται η προσκόμιση περαιτέρω αποδείξεων.

126 Τέλος, κατά την Guardian Europe, ούτε η διαπίστωση της υπερβάσεως της εύλογης διάρκειας της δίκης ούτε η ακύρωση της επίδικης αποφάσεως και η μείωση του προστίμου από το Δικαστήριο αποκαθιστούν επαρκώς την προσβολή της φήμης που υπέστη έως το χρονικό σημείο της εν λόγω διαπιστώσεως και της εν λόγω ακυρώσεως.

127 Συναφώς, η Guardian Europe υπενθυμίζει ότι τα επιβαλλόμενα από την Επιτροπή πρόστιμα στις επιχειρήσεις που παραβιάζουν τους κανόνες του δικαίου του ανταγωνισμού της Ένωσης δημοσιεύονται και ότι, συνεπώς, οι παράγοντες της αγοράς, συμπεριλαμβανομένων των καταναλωτών, λαμβάνουν γνώση αυτών. Επομένως, η Guardian Europe θεωρήθηκε εσφαλμένα ως ο πρωταγωνιστής της συμπράξεως που της προσάπτεται με την επίδικη απόφαση κατά τη διάρκεια της επίμαχης περιόδου.

128 Υπό τις περιστάσεις αυτές, η Guardian Europe εκτιμά ότι η μόνη ενδεδειγμένη στην υπό κρίση υπόθεση αποζημίωση είναι μια χρηματική αποζημίωση υπολογιζόμενη σε ποσοστό του προστίμου που της επιβλήθηκε, όπως έκρινε το Γενικό Δικαστήριο με την απόφαση της 16ης Ιουνίου 2011, Bavaria κατά Επιτροπής (T-235/07, EU:T:2011:283, σκέψεις 342 και 343).

129 Η Ευρωπαϊκή Ένωση, εκπροσωπούμενη από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αντικρούει τα επιχειρήματα της Guardian Europe.

130 Η Επιτροπή, στηριζόμενη, μεταξύ άλλων, στην απόφαση της 28ης Φεβρουαρίου 2013, Inalca και Cremonini κατά Επιτροπής (C-460/09 P, EU:C:2013:111, σκέψη 99), ισχυρίζεται ότι η αξίωση αποζημιώσεως λόγω προσβολής της φήμης της Guardian Europe που απορρέει από την επίδικη απόφαση έχει παραγραφεί, δεδομένου ότι μια τέτοια προσβολή δεν έχει διαρκή χαρακτήρα και προκλήθηκε εξ ολοκλήρου κατά την ημερομηνία εκδόσεως της αποφάσεως αυτής.

131 Επικουρικώς, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι τα επιχειρήματα της Guardian Europe είναι αβάσιμα.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

132 Πρώτον, όσον αφορά την επιχειρηματολογία της Guardian Europe για το φερόμενο διαφυγόν κέρδος της λόγω παραβιάσεως της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως με την απόφαση της 27ης Σεπτεμβρίου 2012, Guardian Industries και Guardian Europe κατά Επιτροπής (T-82/08, EU:T:2012:494), όπως προκύπτει από τις σκέψεις 122 έως 125 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο δεν απέρριψε το αίτημα αποζημιώσεως λόγω της ως άνω φερόμενης παραβιάσεως με το σκεπτικό ότι δεν είχε αποδειχθεί η προβαλλόμενη μη υλική ζημία ή στο ότι κάθε προσβολή της φήμης της ενάγουσας λόγω της παραβιάσεως αυτής είχε επαρκώς αποκατασταθεί, αλλά με το σκεπτικό ότι δεν μπορεί να στοιχειοθετηθεί ευθύνη της Ένωσης λόγω δικαστικής αποφάσεως η οποία δεν έχει εκδοθεί από δικαστήριο της Ένωσης αποφαινόμενο σε τελευταίο βαθμό. Επομένως, η επιχειρηματολογία αυτή στηρίζεται σε εσφαλμένη ερμηνεία της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως και είναι συνεπώς αβάσιμη, τούτο δε κατά μείζονα λόγο καθόσον, όπως προκύπτει από τη σκέψη 84 της παρούσας αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε, εν πάση περιπτώσει, ορθώς ότι μια τέτοια παραβίαση δεν μπορεί να στοιχειοθετήσει ευθύνη της Ένωσης βάσει του άρθρου 340, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ.

133 Δεύτερον, όσον αφορά την επιχειρηματολογία της Επιτροπής περί παραγραφής της αξιώσεως αποζημιώσεως για τη φερόμενη προσβολή της φήμης της Guardian Europe λόγω παραβιάσεως, με την επίδικη απόφαση, της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως, δεδομένου ότι, όπως προκύπτει από τη νομολογία που μνημονεύεται στη σκέψη 99 της παρούσας αποφάσεως, δεν εξετάζεται αυτεπαγγέλτως αν μια τέτοια αξίωση ασκήθηκε τηρουμένης της προθεσμίας παραγραφής στην οποία υπόκειται, η επιχειρηματολογία αυτή θα έπρεπε να προβληθεί στο πλαίσιο ανταναιρέσεως ασκηθείσας από την Επιτροπή, σύμφωνα με τα άρθρα 174, 176 και 178, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου.

134 Τρίτον, η Guardian Europe αμφισβητεί τις αιτιολογίες που οδήγησαν το Γενικό Δικαστήριο στο να απορρίψει, με τις σκέψεις 115 και 148 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, τα αιτήματά της αποζημιώσεως για τη φερόμενη προσβολή της φήμης της λόγω παραβιάσεως, με την επίδικη απόφαση, της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως και λόγω υπερβάσεως της εύλογης διάρκειας της δίκης στην υπόθεση T-82/08, και συγκεκριμένα, αφενός, ότι η Guardian Europe δεν είχε αποδείξει ότι οι παραβιάσεις αυτές μπορούσαν να προκαλέσουν προσβολή της φήμης της, όπως διαπιστώθηκε με τις σκέψεις 113 και 145 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, και, αφετέρου, ότι, ακόμη και αν γινόταν δεκτό ότι οι παραβιάσεις αυτές προσέβαλαν τη φήμη της Guardian Europe, η διαπίστωση της υπερβάσεως της εύλογης διάρκειας της δίκης στην υπόθεση T-82/08, καθώς και η εκ μέρους του Δικαστηρίου ακύρωση της επίδικης αποφάσεως και μείωση του επιβληθέντος προστίμου ήταν επαρκείς για την αποκατάσταση της προβαλλόμενης μη υλικής ζημίας, όπως διαπιστώθηκε με τις σκέψεις 114 και 146 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.

135 Όσον αφορά, πρώτον, τις αιτιολογίες που διαλαμβάνονται στις σκέψεις 113 και 145 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, υπενθυμίζεται ότι, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, αφενός, κάθε ζημία της οποίας ζητείται η αποκατάσταση, στο πλαίσιο αγωγής αποζημιώσεως λόγω εξωσυμβατικής ευθύνης της Ένωσης βάσει του άρθρου 340, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ, πρέπει να είναι πραγματική και βέβαιη. Αφετέρου, προκειμένου να στοιχειοθετηθεί εξωσυμβατική ευθύνη της Ένωσης, η ζημία πρέπει να απορρέει κατά τρόπο αρκούντως άμεσο από την παράνομη συμπεριφορά των θεσμικών οργάνων. Εν πάση περιπτώσει, εναπόκειται στον διάδικο που επικαλείται την ύπαρξη εξωσυμβατικής ευθύνης της Ένωσης να προσκομίσει πειστικά αποδεικτικά στοιχεία ως προς την ύπαρξη και την έκταση της ζημίας που προβάλλει καθώς και την ύπαρξη αρκούντως άμεσης σχέσεως αιτίου προς αιτιατό μεταξύ της συμπεριφοράς του εμπλεκόμενου οργάνου και της προβαλλόμενης ζημίας (απόφαση της 30ής Μαΐου 2017, Safa Nicu Sepahan κατά Συμβουλίου, C-45/15 P, EU:C:2017:402, σκέψεις 61 και 62 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

136 Επομένως, είναι αβάσιμο το επιχείρημα της Guardian Europe ότι συντρέχει, εν προκειμένω, τεκμήριο υπάρξεως της προβαλλόμενης μη υλικής ζημίας, το οποίο την απάλλασσε από την υποχρέωση να προσκομίσει οιοδήποτε σχετικό αποδεικτικό στοιχείο.

137 Περαιτέρω, υπενθυμίζεται ότι, κατά πάγια νομολογία, το Γενικό Δικαστήριο είναι το μόνο αρμόδιο να διαπιστώνει και να εκτιμά τα πραγματικά περιστατικά και, καταρχήν, να εξετάζει τα συναφή αποδεικτικά στοιχεία που υποβάλλονται στην κρίση του. Συγκεκριμένα, εφόσον η προσκόμιση των αποδεικτικών αυτών στοιχείων ήταν νομότυπη και τηρήθηκαν οι γενικές αρχές του δικαίου και οι δικονομικοί κανόνες που διέπουν το βάρος αποδείξεως και τη διεξαγωγή των αποδείξεων, το Γενικό Δικαστήριο είναι το μόνο αρμόδιο να εκτιμά την αξία που πρέπει να προσδοθεί στα στοιχεία τα οποία του έχουν υποβληθεί. Επομένως, η εκτίμηση αυτή δεν αποτελεί νομικό ζήτημα υποκείμενο, ως τέτοιο, στον έλεγχο του Δικαστηρίου, υπό την επιφύλαξη της περιπτώσεως παραμορφώσεως του περιεχομένου των στοιχείων αυτών. Επιπλέον, η παραμόρφωση πρέπει να προκύπτει προδήλως από τη δικογραφία, χωρίς να απαιτείται εκ νέου εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών και των αποδεικτικών στοιχείων (απόφαση της 16ης Ιουνίου 2016, Evonik Degussa και AlzChem κατά Επιτροπής, C-155/14 P, EU:C:2016:446, σκέψη 23 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

138 Εν προκειμένω, στη σκέψη 112 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε ότι η επιχειρηματολογία της Guardian Europe κατά την οποία η επίδικη απόφαση είχε δημιουργήσει εσφαλμένη εντύπωση ως προς τον ρόλο που διαδραμάτισε η επιχείρηση αυτή στο καρτέλ επίπεδου γυαλιού δεν τεκμηριωνόταν με αποδεικτικά στοιχεία από τα οποία να προκύπτει ότι, λόγω της σοβαρότητάς της, η παραβίαση με την εν λόγω απόφαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως μπορούσε να έχει αντίκτυπο στη φήμη της, πέραν του αντίκτυπου που είχε η συμμετοχή της στη σύμπραξη.

139 Εξάλλου, στη σκέψη 144 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι η επιχειρηματολογία της Guardian Europe, κατά την οποία η εταιρία αυτή θεωρήθηκε για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα ως έχουσα ιδιαίτερη ευθύνη για την επίμαχη παράβαση λόγω της υπερβάσεως της εύλογης διάρκειας της δίκης στην υπόθεση T-82/08, δεν τεκμηριώνεται με αποδεικτικά στοιχεία από τα οποία να προκύπτει ότι, λόγω της σοβαρότητάς της, η υπέρβαση της εύλογης διάρκειας της δίκης μπορούσε να έχει αντίκτυπο στη φήμη της, πέραν του αντίκτυπου που είχε η επίδικη απόφαση.

140 Επισημαίνεται ότι η Guardian Europe δεν απέδειξε, ούτε καν υποστήριξε ότι οι εκτιμήσεις που διαλαμβάνονται στις σκέψεις 112 και 144 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως στηρίζονται σε παραμόρφωση του περιεχομένου των αποδεικτικών στοιχείων.

141 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ορθώς, στις σκέψεις 113 και 145 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η Guardian Europe δεν είχε αποδείξει ότι η παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως με την επίδικη απόφαση και η υπέρβαση της εύλογης διάρκειας της δίκης στην υπόθεση T-82/08 μπορούσαν να προκαλέσουν προσβολή της φήμης της και απέρριψε, ως εκ τούτου, με τις σκέψεις 115 και 148 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, τα σχετικά αιτήματα αποζημιώσεως.

142 Όσον αφορά, δεύτερον, τις αιτιολογίες που παρατίθενται στις σκέψεις 114 και 146 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, από την ίδια τη διατύπωση των σκέψεων αυτών προκύπτει σαφώς ότι οι συγκεκριμένες αιτιολογίες παρατίθενται χάριν πληρότητας, καθόσον οι αιτιολογίες που διαλαμβάνονται στις σκέψεις 113 και 145 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως αρκούν για να απορριφθούν τα αιτήματα αποζημιώσεως της Guardian Europe για τη φερόμενη προσβολή της φήμης της.

143 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι, κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, εφόσον μια από τις αιτιολογίες που δέχθηκε το Γενικό Δικαστήριο αρκεί για να δικαιολογήσει το διατακτικό της αποφάσεώς του, οι πλημμέλειες που πλήττουν ενδεχομένως άλλη αιτιολογία, η οποία επίσης παρατίθεται στη συγκεκριμένη απόφαση, δεν ασκούν, εν πάση περιπτώσει, επιρροή στο εν λόγω διατακτικό, οπότε ο λόγος αναιρέσεως στο πλαίσιο του οποίου προβάλλονται είναι αλυσιτελής και πρέπει να απορριφθεί (απόφαση της 29ης Απριλίου 2004, Επιτροπή κατά Succhi di Frutta, C-496/99 P, EU:C:2004:236, σκέψη 68 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

144 Επομένως, ο τρίτος και ο πέμπτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθούν ως εν μέρει αλυσιτελείς και εν μέρει αβάσιμοι.

Επί της αγωγής ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου

145 Κατά το άρθρο 61, πρώτο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εάν η αναίρεση κριθεί βάσιμη, το Δικαστήριο αναιρεί την απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου. Στην περίπτωση αυτή, μπορεί είτε το ίδιο να αποφανθεί οριστικά επί της διαφοράς, εφόσον είναι ώριμη προς εκδίκαση, είτε να αναπέμψει την υπόθεση στο Γενικό Δικαστήριο για να την κρίνει.

146 Εν προκειμένω, δεδομένου ότι η αίτηση αναιρέσεως στην υπόθεση C-447/17 P έγινε δεκτή και το σημείο 1 του διατακτικού της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως αναιρέθηκε, το Δικαστήριο εκτιμά ότι πρέπει να αποφανθεί οριστικά επί της αγωγής αποζημιώσεως που άσκησε η Guardian Europe για την αποκατάσταση της ζημίας που της προκλήθηκε από την καταβολή εξόδων τραπεζικής εγγυήσεως πέραν της εύλογης διάρκειας της δίκης στο πλαίσιο της υποθέσεως T-82/08.

147 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι, κατά πάγια νομολογία, η εξωσυμβατική ευθύνη της Ένωσης, κατά την έννοια του άρθρου 340, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ, θεμελιώνεται εφόσον συντρέχει σύνολο προϋποθέσεων σχετικά με τον παράνομο χαρακτήρα της προσαπτόμενης στο θεσμικό όργανο της Ένωσης συμπεριφοράς, το υποστατό της ζημίας και την ύπαρξη αιτιώδους συνάφειας μεταξύ της συμπεριφοράς του οργάνου αυτού και της προβαλλόμενης ζημίας (απόφαση της 20ής Σεπτεμβρίου 2016, Ledra Advertising κ.λπ. κατά Επιτροπής και ΕΚΤ, C-8/15 P έως C-10/15 P, EU:C:2016:701, σκέψη 64 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

148 Όπως έχει αποφανθεί το Δικαστήριο, εφόσον δεν πληρούται μία εξ αυτών των προϋποθέσεων, η αγωγή πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό της χωρίς να απαιτείται να εξεταστούν οι λοιπές προϋποθέσεις της εξωσυμβατικής ευθύνης της Ένωσης (απόφαση της 14ης Οκτωβρίου 1999, Atlanta κατά Ευρωπαϊκής Κοινότητας, C-104/97 P, EU:C:1999:498, σκέψη 65 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία). Επιπλέον, το δικαιοδοτικό όργανο της Ένωσης δεν υποχρεούται να εξετάζει τις προϋποθέσεις αυτές με καθορισμένη σειρά (απόφαση της 18ης Μαρτίου 2010, Trubowest Handel και Makarov κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, C-419/08 P, EU:C:2010:147, σκέψη 42 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

149 Για τους λόγους που εκτίθενται στις σκέψεις 32 έως 41 της παρούσας αποφάσεως πρέπει να απορριφθεί η αγωγή αποζημιώσεως την οποία άσκησε η Guardian Europe ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, στο μέτρο που με αυτή ζητείται η επιδίκαση αποζημιώσεως ύψους 936 000 ευρώ προς αποκατάσταση της φερόμενης υλικής ζημίας που συνίσταται στην καταβολή εξόδων τραπεζικής εγγυήσεως πέραν της εύλογης διάρκειας της δίκης στο πλαίσιο της υποθέσεως T-82/08.

Επί των δικαστικών εξόδων

150 Κατά το άρθρο 184, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, όταν η αίτηση αναιρέσεως είναι βάσιμη και το Δικαστήριο κρίνει το ίδιο οριστικά τη διαφορά, αυτό αποφαίνεται επί των εξόδων.

151 Κατά το άρθρο 138, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, το οποίο εφαρμόζεται στην αναιρετική διαδικασία δυνάμει του άρθρου 184, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου.

152 Δεδομένου ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση, εκπροσωπούμενη τόσο από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και από την Επιτροπή, ζήτησε να καταδικαστεί η Guardian Europe στα δικαστικά έξοδα και η εταιρία αυτή ηττήθηκε τόσο στο πλαίσιο της αιτήσεως αναιρέσεως στην υπόθεση C-447/17 P όσο και στο πλαίσιο της κύριας αιτήσεως αναιρέσεως στην υπόθεση C-479/17 P, η Guardian Europe πρέπει, πέραν των δικαστικών εξόδων της, να φέρει και το σύνολο των εξόδων στα οποία υποβλήθηκε η Ευρωπαϊκή Ένωση, εκπροσωπούμενη τόσο από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και από την Επιτροπή, τόσο πρωτοδίκως όσο και στο πλαίσιο αυτών των δύο αιτήσεων αναιρέσεως.

153 Εξάλλου, δεδομένου ότι η Guardian Europe ζήτησε να καταδικαστεί η Ευρωπαϊκή Ένωση, εκπροσωπούμενη από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στα δικαστικά έξοδα και αυτή ηττήθηκε στο πλαίσιο της ανταναιρέσεως στην υπόθεση C-479/17 P, η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει, πέραν των δικαστικών εξόδων της, να φέρει και το σύνολο των εξόδων στα οποία υποβλήθηκε η Guardian Europe στο πλαίσιο της εν λόγω ανταναιρέσεως.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πρώτο τμήμα) αποφασίζει:

1) Αναιρεί το σημείο 1 του διατακτικού της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 7ης Ιουνίου 2017, Guardian Europe κατά Ευρωπαϊκής Ένωσης (T-673/15, EU:T:2017:377).

2) Απορρίπτει την κύρια αίτηση αναιρέσεως στην υπόθεση C-479/17 P την οποία άσκησε η Guardian Europe Sàrl.

3) Απορρίπτει την ανταναίρεση στην υπόθεση C-479/17 P την οποία άσκησε η Ευρωπαϊκή Ένωση, εκπροσωπούμενη από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

4) Απορρίπτει την αγωγή αποζημιώσεως που άσκησε η Guardian Europe Sàrl στο μέτρο που με αυτή ζητείται η επιδίκαση αποζημιώσεως ύψους 936 000 ευρώ προς αποκατάσταση της φερόμενης υλικής ζημίας που συνίσταται στην καταβολή εξόδων τραπεζικής εγγυήσεως πέραν της εύλογης διάρκειας της δίκης στο πλαίσιο της υποθέσεως επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 27ης Σεπτεμβρίου 2012, Guardian Industries και Guardian Europe κατά Επιτροπής (T-82/08, EU:T:2012:494).

5) Η Guardian Europe Sàrl φέρει, πέραν των δικαστικών εξόδων της, και το σύνολο των εξόδων στα οποία υποβλήθηκε η Ευρωπαϊκή Ένωση, εκπροσωπούμενη τόσο από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τόσο πρωτοδίκως όσο και στο πλαίσιο της αιτήσεως αναιρέσεως στην υπόθεση C-447/17 P και στο πλαίσιο της κύριας αιτήσεως αναιρέσεως στην υπόθεση C-479/17 P.

6) Η Ευρωπαϊκή Ένωση, εκπροσωπούμενη από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, φέρει, πέραν των δικαστικών εξόδων της, και το σύνολο των εξόδων στα οποία υποβλήθηκε η Guardian Europe Sàrl στο πλαίσιο της ανταναιρέσεως στην υπόθεση C-479/17 P.

(υπογραφές)